

Stichting WILLEM TWEE muziek & beeldende kunst

te 's-Hertogenbosch

Rapport inzake de jaarrekening 2024

Inhoudsopgave

	Pagina
Accountantsrapport	
Algemeen	3
Bestuursverslag	4
Inleiding	4
Beeldende kunst	5
Muziek	8
Talentontwikkeling	10
Samenwerking	11
Communicatie	13
Organisatie en personeel	15
Governance code cultuur	16
Fair Practice code	16
Code Diversiteit en inclusie	16
Financiën	18
Social return	19
Duurzaamheid	19
Raad van toezicht	20
Willem Twee Studio's	22
Jaarrekening	
Balans per 31 december 2024	29
Staat van baten en lasten over 2024	30
Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	31
Toelichting op de balans per 31 december 2024	34
Toelichting op de staat van baten en lasten over 2024	38
Toelichting inzake WNT	45
Overige gegevens	
Controleverklaring van de onafhankelijk accountant	46

Aan het bestuur van
Stichting WILLEM TWEE muziek & beeldende kunst
Boschveldweg 471
5211 VK 's-Hertogenbosch

's-Hertogenbosch,2025

Geacht bestuur,

Ingevolge uw opdracht hebben wij de bij dit rapport opgenomen jaarrekening over het boekjaar 2024 van uw stichting gecontroleerd. De jaarrekening is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het bestuur van de stichting. Het is onze verantwoordelijkheid een controleverklaring inzake de jaarrekening te verstrekken. De jaarrekening is met het bestuursverslag opgenomen in de bij deze rapportage opgenomen jaarstukken.

Algemeen

Oprichting en doel

Blijkens notariële akte d.d. 8 december 2015 is opgericht Stichting WILLEM TWEE muziek & beeldende kunst, statutair gevestigd te 's-Hertogenbosch.

De stichting heeft ten doel:

- een actief en innovatief cultuurveld te bewerkstelligen door de realisatie van een kunstencluster in de Willem II Fabriek te 's-Hertogenbosch;
- het bevorderen van de uitvoering en productie van de publieke belangstelling voor de hedendaagse gecomponeerde muziek, jazz en geïmproviseerde muziek, klassieke kamermuziek, wereldmuziek en andere muziek voor kleine bezetting;
- het organiseren van manifestaties, activiteiten en evenementen voor jongeren die door hun inhoud een culturele of subculturele betekenis hebben en die van plaatselijk, bovenplaatselijk of regionaal belang zijn;
- en voorts al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de meest ruime zin.

Bestuur en Raad van Toezicht

Het bestuur wordt gevormd door de heer H.V.B.M. Broeren tot 1 september 2024. Hij is zelfstandig bevoegd tot het nemen van beslissingen. Hij legt verantwoording af aan de Raad van Toezicht.

Vanaf 1 september 2024 wordt het bestuur gevormd door M.A.A. van den Wildenberg. Zij is zelfstandig bevoegd tot het nemen van beslissingen. Ze legt verantwoording af aan de Raad van Toezicht.

De Raad van Toezicht wordt gevormd door:

- mevrouw W. Sorgdrager
- de heer M. Kranendonk
- mevrouw H.G. van den Heuvel
- de heer H. van der Meulen
- de heer R.P.J. van de Ven

INLEIDING

Profiel Willem Twee

Stichting Willem Twee muziek en beeldende kunst is hét platform voor muziek en beeldende kunst in 's-Hertogenbosch. Er worden zo'n 250 concerten en 10 exposities per jaar gepresenteerd. Willem Twee muziek en beeldende kunst heeft twee locaties: de voormalige Willem II sigarenfabriek aan de Boschdijkstraat - een monument uit 1893 - en de historische synagoge aan de Prins Bernhardstraat - een monument uit 1823. De sigarenfabriek is de hoofdlocatie van Willem Twee waarin een Kunstruimte, een Spiegelzaal en de twee zalen van het Poppodium zijn gevestigd.

Daarnaast is de sigarenfabriek ook het onderkomen van het Grafisch Atelier, van 35 ateliers van kunstenaars, architecten, producers, vormgevers en filmmakers, zijn er diverse oefenruimtes voor bands, is er een eetcafé, zijn er 8 vergaderkamers die worden verhuurd en 72 flexwerkplekken die gratis beschikbaar worden gesteld. De voormalige synagoge huisvest de Willem Twee Toonzaal en de Willem Twee Studio's voor elektronische muziek.

Willem Twee is krachtig, efficiënt, experimenteel en actueel. Daarnaast vormt de organisatie een belangwekkende ontmoetingsplek en geeft hij een impuls aan het kunstklimaat in de stad. De exposities en concerten hebben zowel een lokale en regionale impact als een nationale en internationale uitstraling. We bieden kunstenaars en musici een dynamische plek waar hun werk wordt gepresenteerd aan een zo groot mogelijk publiek. We stimuleren samenwerkingsverbanden met een multidisciplinair karakter en geven extra aandacht aan jonge en vernieuwende kunst.

Verwondering en verrassing vormen kernbegrippen in onze organisatie en er is plaats voor alle disciplines en genres, of het nu graffiti, beeldhouwkunst, schilderkunst, grafiek of pop, dance, klassiek of jazz betreft. Een belangrijk speerpunt binnen de programmering van Willem Twee muziek en beeldende kunst is gericht op 'jonge' en vernieuwende kunst door het organiseren van dynamische events, concerten in ieder denkbaar genre (versterkt en onversterkt), workshops, educatie, discussies, lezingen, presentaties, tentoonstellingen en (film)vertoningen. 'Actief beleven' en 'participeren' zijn hierin richtinggevende aspecten. We maken veel ruimte voor cross-overs tussen de verschillende genres binnen de muziek, maar ook tussen muziek, beeldende en grafische kunst, nieuwe mediakunst en film.

Missie en doelstellingen

In de missie van Willem Twee is het vertrekpunt dat beeldende kunst en muziek dat kunnen uitdrukken wat ons met alleen woorden niet lukt. Het spreekt gebieden in ons aan waarvan iedereen beseft dat die er zijn, maar waar we met de taal die we spreken moeilijk grip op krijgen. Door kunst en muziek te bedenken, te maken, te bekijken of te beluisteren verhogen we de kwaliteit van het leven en het is deze eenvoudige missie die Willem Twee muziek en beeldende kunst huldigt in haar streven om bij te dragen aan een mooiere samenleving.

De doelstellingen van Willem Twee muziek en beeldende kunst kunnen als volgt worden samengevat:

- het stimuleren van jonge en/of vernieuwende kunst en muziek;
- het ontwikkelen van een multi- en interdisciplinair aanbod;
- zoveel mogelijk mensen bereiken en laten zien en horen wat we doen;
- lokaal, regionaal, nationaal en internationaal zichtbaar zijn;
- dit alles te realiseren met een inclusieve organisatie.

BEELDENDE KUNST

Willem Twee Kunstruimte en Spiegelzaal

Willem Twee Kunstruimte – gevestigd op de eerste verdieping van de Willem II Fabriek – is een plek voor de presentatie en ontwikkeling van hedendaagse kunst van nationaal en internationaal niveau. De unieke ruimte waarin de exposities worden georganiseerd, nodigt uit tot de presentatie van monumentale kunstwerken. Het stimuleren en steunen van makers in hun artistieke ontwikkeling en het bieden van ruimte voor experiment zijn belangrijke speerpunten in het beleid.

Willem Twee is enerzijds een springplank voor jonge kunstenaars en anderzijds een zeer toegankelijk platform om actuele kunst aan een breed publiek te presenteren. Tentoonstellingen zijn gericht op vernieuwende kunst van hoogstaande, artistieke kwaliteit. De tentoonstellingen worden gepresenteerd op twee locaties in het gebouw: de Kunstruimte en de Spiegelzaal.

De Kunstruimte: Spaces of Resilience

De eerste helft van 2024 zette in met de expositie van Stef Veldhuis die in samenwerking met festival November Music drie installaties toonde met als overkoepelende titel *What Worlds Makes Stories*. De installaties waren een geluidswerk en video-installaties.

In februari volgde de tentoonstelling *Cheese* van Cindy Bakker, die de Kunstruimte omvormde tot een kleurrijk geheel. De voormalige sigarenfabriek triggerde Bakkers herinnering aan jarenlange werkervaring in een kaasfabriek, waar ze van de rechthoekige blokken de kant-en-klare plakken sneed waar wij dagelijks onze boterham mee beleggen. Hierbij maakte ze gebruik van grote kleurvlakken, geïnspireerd op de universele betekenis van kleuren, zoals rood voor gevaar of geel voor alertheid.

In april boden we ruimte aan de artistieke uitkomsten van het Grafisch Atelier Den Bosch met de expo *Imperfect Impermanent*.

In juni mocht Willem Twee een werk van Fiona Tan in bruikleen nemen van het De Pont Museum in Tilburg. Juni stond verder vooral in het teken van een uniek samenwerkingsverband met o.a. Bosch Parade. *Introspectives* was een tweeluik-expositie van Willem Twee Kunstruimte en Het Curaçaosch Museum en maakte deel uit van het internationale samenwerkingsproject *Jouw Hedendaagse Demonen* dat door zes organisaties uit Nederland en Curaçao werd ontwikkeld. Centraal stond het onderzoek naar verbinding, samenwerking en naar persoonlijke demonen. Wat gebeurt er als je meerdere kunstenaars en kunststudenten gezamenlijk nieuwe kunstwerken laat ontwikkelen? Hoe denk, maak, onderhandel je of sluit je compromissen met elkaar? Welke demonen kwelen of helpen ons?

De tweede helft van 2024 zag de inzet van een nieuw tentoonstellingsprogramma onder de noemer Spaces of Resilience. We leven in een tijd die voor een deel beheerst wordt door klimaatverandering en oorlogsgeweld, en waarin toenemende polarisatie de samenleving in tweeën dreigt te splitsen. Soms dreigen we het vertrouwen te verliezen dat we het tij kunnen keren. Hoe kunnen we ons staande houden in deze woelige tijden? Hoe bewaken we onze noodzakelijke veerkracht? Wellicht door weerstand te bieden. Willem Twee wil daarvoor de ruimte bieden: Spaces of Resilience. In deze veranderende wereld traden in 2024 kunstenaars als sociale actoren van de veerkracht op de voorgrond en toonden ons hoe we ons tweer kunnen stellen.

In augustus presenteerden we de solotentoonstelling van Reinier Vrancken *In Obliques*. In zijn artistieke praktijk beweegt Vrancken zich in en uit materiële en immateriële met installaties, interventies, objecten en kunstenaarsboeken. In Willem Twee Kunstruimte refereerde Vrancken aan verschillende interpretaties van

het begrip stilte. Vrancken vond zijn aansluiting op het thema Spaces of Resilience door kritiek te uiten op systemen, en op de dwangmatige behoefte om in alles wat we doen functioneel en multi-inzetbaar te zijn. Metropolis M. schreef een positieve recensie.

In oktober exposeerde Paul van Twist onder de titel *Bringing it all back home* met machines die beeld, geluid en beweging combineren. Hij bedenkt deze moving machines na persoonlijke ervaringen. Hij probeert beweging te vangen en het publiek dezelfde ervaring te laten ondergaan.

Centraal in *A city, a forest* van Art van Triest in november stond de menselijke neiging om onze fundamentele angst en onzekerheid te bestrijden met een orde: een systeem. Van Triest ziet dit als een vergeefse poging om grip te krijgen op de wereld om ons heen. In deze solotentoonstelling – in samenwerking met November Music – maakte Van Triest een site-specific installatie met elastiek tussen de palen van de Kunstruimte, die bij aanraking een analoog versterkt geluid voortbrachten. In deze tentoonstelling werkten we intensief samen met Willem Twee Studio's.

Elke expositie gaat gepaard met een uitgebreide full colour brochure die gratis onder bezoekers wordt verspreid.

De Spiegelzaal: The In-Between

In 2024 vormde de uitdrukking The In-Between het overkoepelende thema voor de exposities in de Spiegelzaal en de Kunstruimte. The In-Between symboliseert een tussenfase, een overgang en een hernieuwd welkom. Het is de introductie van onze nieuwe werkwijze, artistiek programma, vormgegeven door de drie huidige curatoren. The In-Between luidt de volgende fase van Willem Twee Kunstruimte in: een fase waarin we door terug te kijken op het verleden onze toekomst vormgeven.

Het thema vond zijn oorsprong in de hybride functie van de Spiegelzaal: een in-between ruimte van komen en gaan, die zowel dienstdoet als entreeruimte en verlengstuk van het café en poppodium, als volwaardige tentoonstellingsruimte. De Spiegelzaal rekte in The In-Between de grenzen van haar dubbele functies op om samen met de Kunstruimte een monumentale manier van programmeren verder uit te bouwen. Het resultaat was een reeks tentoonstellingen die de bezoekers van de Willem Twee uitdaagden om het gebouw op een nieuwe manier te beleven. Voor elke expositie werd een publicatie uitgegeven.

The In-Between symboliseerde daarnaast de interdisciplinariteit van het artistieke programma van Willem Twee Kunstruimte. We richtten ons op kunstenaars en makers die de klassieke grenzen van beeldende kunst en muziek durven overschrijden, die monumentale werken creëren en voor wie interdisciplinariteit een absolute voorwaarde is. Met The In-Between positioneerde Willem Twee haar uitdagende artistieke beleid voor de komende jaren.

In 2024 organiseerden we in de Spiegelzaal de volgende exposities:

Britte Koolen: *The Quiet Experience*

Donglai Meng: *The Moon Slides Over The Sea*

Ellen Yiu: *This World and the Next*

Fred Geven en Marloes Vreeswijk: *Bouncing back and forth*

Michal Kruger: *Farlookers*

Glashelder

Ook in 2024 vond het bijzondere initiatief Glashelder plaats. Glashelder is een project voor en door kunstenaars uit Den Bosch, geïnitieerd door Willem Twee in samenwerking met de gemeente 's-Hertogenbosch. Glashelder biedt een podium aan beeldende kunst uit de stad en slaat een brug tussen culturele politiek en de makers uit de stad. Om de zes weken presenteert steeds een andere kunstenaar diens werk op drie verschillende plekken achter glas. o.a. Kunstenaars Shirley Welten, Lidwien van Noorden en Marloes Vreeswijk toonden er hun werk.

Cursus: Kijken naar de Kunst van Nu

In 2024 vond de zesdelige cursus Kijken naar Kunst van Nu plaats waarin kunsteducator Marie José Eijkemans aan de hand van een 'conversation piece' verbanden legde tussen het werk van de kunstenaars die bij Willem Twee werken en exposeren en het werk van andere kunstenaars uit de kunstgeschiedenis. Het 'conversation piece' is een object dat door de kunstenaar wordt meegenomen en tijdens de lezing op tafel ligt. Het object dat een kunstwerk, maar ook een alledaags voorwerp, boek, brief, of iets heel onverwachts kan zijn.

Jheronimus Atelier Prijs

Traditiegetrouw begeleidde Willem Twee ook in 2024 de winnaar van de Jheronimus Atelier Prijs, Dakota Magdalena Mokhammad. De prijs is een samenwerking met de gemeente 's-Hertogenbosch en St. Joost School of Art & Design.

World Press Photo

Voor de zevende maal huisvestte Willem Twee de World Press Photo tentoonstelling zodat ook de kunstzinnigheid achter veel journalistieke fotografie belicht kon worden; deze keer niet in de Kunstruimte, maar in Willem Twee Toonzaal. Helaas wordt landelijk een dalende trend aan bezoekersaantallen gesignaleerd, zo ook bij Willem Twee. Het is voor onze organisatie niet zeker of een nieuwe editie nog volgt.

Kunst in Beeld

In 2024 vonden 4 edities plaats van Kunst in Beeld i.s.m. met Verkadefabriek, een film met lezing van Marie José Eijkemans voor gemiddeld 60 bezoekers.

Bezoekers en cijfers beeldende kunst

Totaal aantal bezoekers Kunstruimte en Spiegelzaal				
	2021	2022	2023	2024
exposities betaalde toegang + rondleidingen	2.427	2.450	3.251	2.511
exposities gratis toegang	7.146	11.850	12.955	13.905
	9.573	14.300	16.206	16.416

MUZIEK

Willem Twee Poppodium en Toonzaal

Programma

In 2024 werd de samenwerking met Theater aan de Parade geïntensiveerd. Behalve de gezamenlijk aangenomen programmeur klassiek, pasten we dezelfde werkwijze toe op de functie popprogrammeur. De nadruk lag vooral op het vormgeven van en het zoeken naar een goede en zinvolle samenwerking bij de ontwikkeling van het klassieke programma en het popprogramma in alle zalen (vier in totaal). Voor het klassieke programma werd onder andere een gezamenlijke brochure uitgebracht.

Een vergelijkbare samenwerking is verkend met de Verkadefabriek. Omdat beide instellingen te maken hebben met vertrekkende jazzprogrammeurs is besloten om in de nabije toekomst met één jazzprogrammeur te gaan werken die onder dezelfde succesvolle noemer (Jazz Factory) het jazzprogramma op alle locaties verzorgt.

Klassieke, actuele muziek en neoklassiek

In Willem Twee Toonzaal vonden in 2024 zo'n 50 klassieke concerten plaats, met ruimte voor verschillende kerngenres. Enkele absolute hoogtepunten:

14 januari: Alma Quartet, een strijkkwartet met leden van het concertgebouworkest met een fantastische schots en scheve Korngold die ze net hadden opgenomen (uitverkocht).

24 februari: Een indrukwekkende Winterreise van Thomas Oliemans die zichzelf begeleidde op piano (uitverkocht).

4 april: Lucile Richardot en Philippe Grisvard. De absolute top van de oude muziek. Het concert in de Toonzaal kreeg van de Volkskrant 4 sterren.

10 mei: The Royal Windmusic verraste het publiek met een subliem concert met maar liefst 11 blokfluiten.

7 juni: Lucie Horsch en Rachel Podger: twee spraakmakende talenten uit de oude muziek.

Ook aan nieuwe (actuele) muziek werd ruimschoots aandacht besteed. Acte de présence gaven o.a.:

14 maart: harpist Remy van Kesteren presenteerde zijn nieuwe album Muses.

13 april: Dorian Dumont met wonderschone pianobewerkingen van Aphex Twin.

27 september: Helena Baslova speelde prachtige piano bewerkingen van werk van Ryuichi Sakamoto.

13 oktober: Lonneke van Straalen & Dutch BrewHouse presenteerden een originele herinterpretatie van de 4 jaargetijden van Vivaldi.

21 november: Lambert presenteerde voor een uitverkochte zaal een mix van jazz en neo klassiek.

2 december: Bryce Desner (frontman National en internationaal vermaard componist) bracht een unieke combinatie van neoklassiek en pop.

13 december: een hallucinant optreden van pianist Pieter de Graaf met waanzinnige visuals.

15 december Black Pencil. Zeer avontuurlijk en luchtig programma, bijzondere bezetting.

De concerten van November Music vormden een belangrijk deel van de actuele muziekconcerten die in Willem Twee werden gepresenteerd. In totaal werden 27 concerten met hedendaagse muziek georganiseerd waarvan November Music er 9 voor haar rekening nam. Een ontwikkeling die we konden constateren was dat de hedendaagse actuele muziek steeds meer een vanzelfsprekend onderdeel is geworden van een concert waar grotendeels ook klassieke stukken klinken.

Jazz en impro

In 2024 werden 38 jazzconcerten georganiseerd bezocht door 2.438 bezoekers. Nog meer dan eerder zochten we in het jazz- en improvisatieprogramma de hoogkwalitatieve en authentieke karakters op. Dwarse muziek van hoog niveau en steeds internationaler. We initieerden een nieuw festival, PRESENT, waarin een vooruitstrevende mix klonk van expressieve klanken, terwijl een nauwe samenwerking tussen de Willem Twee Studio's en de jazzprogrammeur voeding gaf aan het terugkerend elektro-impro event TUMULT!.

Elektronische muziek (zie Willem Twee Studio's)

Pop en divers

Bij de pop waren het dit jaar vooral bands uit Nederland en Vlaanderen die acte de présence gaven. In de Nederlandse popmuziek vonden interessante ontwikkelingen plaats die we terugzagen in de programmering van het poppodium. Een paar van de high-lights van 2024:

Jack Shore is een Amerikaanse producer, componist en performer die vooral bekend is geworden via zijn social mediakanalen. Wat als kleine zaal show voorzichtig was opgezet explodeerde in een week tijd naar een uitverkochte grote zaal show. Tijdens de show overtuigde hij met zijn aanstekelijke enthousiasme het voornamelijk (zeer) jonge publiek.

Blazersfestival Horn of Plenty: In samenwerking met Theater aan de Parade en Eric Vloeimans vonden tijdens het festival ook enkele optredens plaats in de locaties van Willem Twee. Vooral Naft en Aires Tropicales overtuigden met hun optredens.

Stuyven, Driesenaar & Stuyven: Zoals de titel al doet vermoeden had deze avond een hoog familiegehalte. Drie generaties Stuyven stonden op het podium. Allen hebben op de een of andere manier een connectie met Den Bosch. Vandaar dat het idee was ontstaan om ze samen te brengen op een avond. Het begon met de jongste en middelste generatie; Daan Stuyven van Moodbored en Born Stuyven van o.a. Thundering Hearts en Don Javor. Zij speelde samen met Myrte Driesenaar. De oudste Daan, wereldberoemd in België speelde een gedreven concert met als apotheose een uitvoering van Icon met de 3 generaties samen op het podium. Het plezier en de warmte van het podium sloeg over naar een uitzinnig publiek.

Het initiatief voor het nieuwe Støring Festival was ingegeven door het kwetsbare mentale welzijn van jongeren. Getalenteerde acts als Fresku, Pjotr, Meis, PEAKS! En Crae Wolf doorbraken tijdens Støring Festival taboes en deelden hun authentieke ervaringen, terwijl deskundige instellingen een informatiemarkt verzorgden. Hoewel we overtuigd zijn van de meerwaarde van een maatschappelijke context als basis voor een muziekfestival, waren we – gezien de bezoekerscijfers – nog onvoldoende in staat om deze eerste editie goed over het voetlicht te krijgen. Dit resulteerde in substantieel financieel tekort.

In juli organiseerde Willem Twee samen met Theater aan de Parade de vierde editie van de Tuinsessies, ditmaal in de tuin van de Citadel. Het waren weer bijzondere, heerlijke, relaxte avonden en middagen met o.a. Lorrèn, Bente en Porcelain ID. En dit jaar voor het eerst ook een kinderconcert (Meneertjes Slodde en Vos).

In oktober 2024 stonden er weer meerdere acts in Willem Twee in het kader van het reizende festival Popronde. Van metal tot elektronisch tot dance. Het was wederom een lust om al het nieuwe talent te aanschouwen.

Heavy

Veel heavy concerten vonden in 2024 plaats in de intieme setting van de Kleine Zaal. We boekten metal, punk, rock en stoner bands uit het buitenland die solo op tour waren, en koppelden die waar mogelijk aan opkomende nationale en regionale bands voor een voorprogramma. Denk aan de shows met Massive Wagons (Anklebiters als voorprogramma), Coffin Feeder (regioband Braces als voorprogramma), Kill The lights (Talent Hub band Changing tides als voorprogramma), Ska band Catbite (met regioband Wet Sox als voorprogramma) The Virginmarys (met popronde relevantie Mikki Wood), Hippotrakotor (met Talent Hub Brabant talent Torn from Oblivion als voorprogramma), Vulverine (met als support Rites). Ook nieuwe spraakmakende bands kregen een podium in de heavy programmering zoals de queer act Scene Queen (voor een bomvolle zaal met veel jonge queers) en Kate Clover (met de Nederlandse opkomende band Eyesores als voorprogramma), The New Roses (de Duitse glam rocksterren die in Willem Twee een spectaculaire show neerzetten, met zeer veel podium attributen en regioband The Dirty Demins als support). Een aantal concerten werd uitgebreid tot een groter evenement zoals het concert van Monkey3 waarbij het gebruik van de Grote en Kleine Popzaal zorgde voor een festivaluitstraling. We gingen een samenwerking aan met het minifestival met Bossche platen label Electric Spark (met verschillende bands van het label in grote en kleine zaal, zoals Temple Fang). Ook organiseerden wij de eerste editie van het koningsdagfestival Willems Wave met Indie bands met een heavy punk randje. 2024 bood een mooie mix van een brede heavy programmering van rock, metal, punk en stoner. Internationaal, nationaal, met vooral dit jaar zeer veel kansen voor regionale bands in het voorprogramma van gevestigde acts.

Dance/ Dans

Willem Twee presenteerde een breed palet aan dans- en danceavonden, van house tot latin en van drum&bass tot techno en hardstyle. Over het algemeen komt op de danceavonden een jongere doelgroep af. De interesse in dans- en dancefeesten bleef ook in 2024 overeind. Bij het wat oudere publiek is er een trend om avonden vroeger te starten. Dit zien we ook landelijk terug bij de poppodia. We trokken met onze dansavonden meer dan 9.300 bezoekers, een lichte stijging t.o.v. 2023. Een bijzondere plaats nam in oktober het Queer Festival in, een event dat voortkwam uit het initiatief van vrijwilligers van Willem Twee en dat in de komende jaren geprolongeerd zal worden.

Urban

2024 kende de voortzetting van Open Up, het open Urban podium dat in samenwerking met de Bossche instellingen Stoom, Jamkade en Dukebox in de Kleine Zaal van het Poppodium wordt georganiseerd en dat ook dit jaar 6 edities kende, met gemiddeld 70 bezoekers.

Talentontwikkeling

Willem Twee is onderdeel van de Music Hub Brabant, een samenwerkingsverband van twaalf Brabantse podia en festivals. Het samenwerkingsverband bestaat uit professionele instellingen die zich op jazz, nieuwe muziek en popmuziek focussen. In 2024 waren Brian Oomen, Ramses3000 en Oscar Peters de jong talenten die vanuit de Willem Twee Studio's werden begeleid.

Voor de lunchconcerten in de Toonzaal is er een interessante samenwerking met AMPA/Conservatorium Tilburg. Samen maken we een selectie van getalenteerde solo musici en ensembles die zich twee wekelijks presenteren. Zo ondersteunen we hen in het opdoen van podiumervaring en laten we publiek kennis maken met de professionals van de toekomst. We zien dit jaar een lichte groei in het aantal bezoekers. Ook de serie Dutch Classical Talent – Award & Tour - blijft verrassend qua niveau, programma's en concepten, met ensembles en solisten die de toekomst vertegenwoordigen. In dit ontwikkelingstraject krijgt talent tot 28

jaar gedurende achttien maanden begeleiding en maakt het optreden op verschillende podia deel uit van het groeiproces.

Samenwerkingsverbanden

In 2024 werkte Willem Twee op muzikaal en organisatorisch vlak nauw samen met verschillende organisaties. Tijdens het November Music Festival vonden 9 concerten plaats op beide locaties van Willem Twee. In het kader van Jazz in Duketown waren er het hele Pinksterweekend drukbezochte concerten in Willem Twee Toonzaal. Samen met de Stichting Oude Muziek zette Willem Twee een kwalitatief goede serie concerten neer waar veel belangstelling voor was. Maar ook met Open Monumentendag en het AMPA-conservatorium werd de samenwerking gezocht. Tijdens Popronde Den Bosch speelden op beide locaties een bredere selectie uit het festivalaanbod, van neoklassiek en hiphop tot metal en elektronische muziek. Samen met Huis73, Verkadefabriek en Theater aan de Parade is het VO Podiummenu in 2024 gecontinueerd, waarmee deze organisaties zich inzetten om iedere middelbare scholier in de gemeente 's-Hertogenbosch kennis te laten maken met podiumkunsten en podia in de stad. De meest intense samenwerking was die met Theater aan de Parade, die ook leidde tot de vierde editie van de samen georganiseerde serie Tuinsessies; zomerse openluchtconcerten die ditmaal plaatsvonden in de tuin van de Citadel, verzorgd door artiesten uit diverse genres, variërend van klassiek tot singer-songwriters. Daarnaast werd er gezamenlijk een muziekprogramma ontwikkeld voor 2024, is behalve de gezamenlijk aangenomen programmeur klassiek nu ook een popprogrammeur voor beide instellingen actief, en wordt op marketingniveau veel samengewerkt. De kracht van de samenwerking uitte zich ook in de mogelijkheid om artiesten en bookers te wijzen op alle zalen die Den Bosch in dit samenwerkingsverband te bieden heeft.

Aantallen concerten en bezoekers

In 2024 organiseerde Willem Twee 245 concerten en events. In totaal kwamen 34.801 bezoekers naar het muziekprogramma, een gemiddelde van 142 bezoekers per concert/ event. Een stijging t.o.v. van 2023, waar het respectievelijk 29.975 en 134 bedroeg. In de gegevens van 2024 zijn meegenomen de concerten in coproductie met het Theater aan de Parade.

Aantal concerten	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Klassiek	40	34	19	42	31	51
Actueel/hedendaags	23	3	16	37	27	21
Jazz	35	24	11	34	35	38
Elektronisch	20	2	4	15	14	14
Pop/divers	167	64	44	70	47	54
Heavy en metal	-	-	-	19	29	32
Dance/dans	-	-	-	21	33	30
Urban	-	-	-	4	8	5
totaal aantal concerten	285	127	94	242	224	245

Aantal bezoekers	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Klassiek	2.097	1.253	740	1.593	1.845	5.744
Actueel	2.269	117	1.000	2.222	1.977	2.438
Jazz	3.135	675	314	1.462	2.223	3.479
Elektronisch	654	0	81	626	314	531
Pop/divers	27449	9649	3878	8318	6957	9.376
Heavy en metal	-	-	-	2798	6920	3.039
Dance/dans	-	-	-	5.855	9190	9.348
Urban	-	-	-	289	549	846
totaal aantal bezoekers	35.604	11.694	6.013	23.163	29.975	34.801

Gemiddeld aantal bezoekers	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Klassiek	52	37	39	38	60	113
Actueel	99	39	63	60	73	116
Jazz	90	28	29	43	64	92
Elektronisch	33	0	20	42	22	38
Pop/divers	164	151	88	119	148	174
Heavy en metal	-	-	-	147	239	95
Dance/dans	-	-	-	279	278	312
Urban	-	-	-	72	69	169
gemiddeld aantal bezoekers	125	92	64	96	134	142

De gemiddelde bezoekerijfers van heavy/metal werden in 2022 en 2023 positief beïnvloed door de Rock Circus concerten. Deze hebben in 2024 niet plaatsgevonden.

COMMUNICATIE

De aanpak die Willem Twee sinds enkele jaren hanteert om events over het voetlicht te brengen bestond ook in 2024 vooral uit een intensieve inzet van social media. Daarbij werd uitgebreid gebruik gemaakt van professioneel samengesteld bewegend beeld en audio, een ontwikkeling die goed aansluit bij de groeiende behoefte van de doelgroepen aan audiovisuels van verwachte artiesten. Bij de Kunstruimte werd met regelmaat een time-lapse camera opgesteld die ons in staat stelde om het wordingsproces van een nieuwe expositie via social media te delen. Digitale videoschermen op de verschillende locaties van Willem Twee vormden intussen m.b.v. narrowcasting een permanente reclame-uiting voor alle events. Het aantal abonnees van de digitale nieuwsbrieven was in 2024 ca. 28.000. Het ticketsysteem met de daaraan gekoppelde database stelde ons intussen steeds beter in staat om de bezoekershistorie en customerinterest van onze gasten te monitoren en in te zetten voor de promotie van nieuwe events.

De inzet van alle online en digitale PR sloot uiteraard het gebruik van PR-middelen in print niet uit. Maandelijks wordt bij collega culturele instellingen en horecaondernemingen een groot aantal posters en flyers verspreid met een overzicht van het maandprogramma van Willem Twee. Voor de tentoonstellingen werd ingezet op editorials en spaarzaam gebruik gemaakt van advertenties in kunsttijdschriften en op online platforms.

De samenwerking met Theater aan de Parade wierp in 2024 ook op het gebied van marketing en PR zijn vruchten af. Door gebruik te maken van elkaars informatiekkanalen kon het muziekprogramma beter verspreid worden. Aan de basis van de vierde editie van de succesvolle zomerserie Tuinsessies lag een gezamenlijk opgesteld en uitgevoerd marketingplan ten grondslag, dat als blauwdruk veel vertrouwen geeft voor de ontwikkeling van nieuwe samenwerkingsprojecten. Er werd samen met Theater aan de Parade een brochure ontwikkeld om de gezamenlijke klassieke programmering te promoten, wat leidde tot een voorzichtige maar zichtbare verbreding van het publieksbereik. We vernamen herhaaldelijk dat bezoekers de samenwerking tussen de beide instellingen toejuichen.

De samenwerking met andere Bossche culturele organisaties (w.o. Verkadefabriek, Boulevard, festival Cement) rondom het project Culturele Doelgroepen (geïnitieerd door Kunstloc Brabant en het PON & Telos) werd in 2024 voortgezet. Het project koppelt cultuurbezoek van bezoekers aan geografische kenmerken, waarmee potentiële doelgroepen in kaart gebracht kunnen worden met als doel hun bereikbaarheid te vergroten. De samenwerking tussen de betrokken instellingen zorgde ook voor de revival van het MOCIS-overleg (Marketeers Overleg Culturele Instellingen 's-Hertogenbosch) dat erop gericht is marketingervaringen te delen en zoveel mogelijk samen te werken. In 2024 werd de intensieve samenwerking met het Fontys Conservatorium, November Music, de Dutch Classical Talent Award, Jazz in Duketown en de Organisatie Oude Muziek onverminderd voortgezet.

In december 2024 werd een aanvang gemaakt met een aantal werksessies o.l.v. marketingbureau *Matt* dat de marketingafdeling, directie en afdelingshoofden ondersteunt bij het opstellen van een vernieuwde marketingstrategie.

Online media in cijfers

Websitebezoek

	2021	2022	2023	2024
Paginabezoek	364.776	412.189	607.783	298.488
Unieke bezoekers	59.399	105.694	113.132	113.004

Social Media

Facebook	142.255	521.875	481.801	597.017 (125%)
Instagram	25.804	128.985	87./032	178.652 (206%)

Het aantal paginabezoeken wijkt in 2024 sterk af van de stijgende lijn van voorgaande jaren. De oorzaak ligt vooral in het niet registreren van data in de periode 1 juli-12 sep vanwege overgang van Google Analytics 3 naar 4.

Nieuwsbrief (online)

Wekelijks bereikten we bijna 28.000 geregistreerde abonnees met onze nieuwsbrieven waarin elke van onze disciplines (muziek, kunst en studio's) uitgebreid over het voetlicht werd gebracht. De open rate van de nieuwsbrieven is 22% (15 tot 26% is in internationaal opzicht hoog), met een click rate van 1,46% (hoog is 1,2 tot 5%).

Google Analytics en Google Adds (online)

Met de data-analyse via Google Analytics waren we in 2024 beter in staat om gerichte PR-campagnes uit te zetten. Ondersteund door Afdeling Online (specialist in Digitale Marketing) formuleren de marketingafdeling in nauwe samenwerking met programmeurs en curators gerichte PR-teksten voor een optimaal SEO-effect, en zetten we in op een zo effectief mogelijke gebruik van Google Adds om onze activiteiten via online advertenties optimaal over het voetlicht te brengen.

ORGANISATIE EN PERSONEEL

De organisatievorm van Willem Twee muziek en beeldende kunst is een stichting met een Raad van Toezicht en een bestuurder/directeur.

Per 1 september 2024 ging directeur/bestuurder Henri Broeren met pensioen. In de afgelopen 7 jaar heeft hij leiding gegeven aan de gefuseerde / nieuwe stijl Willem Twee organisatie en legde hij een belangrijke basis voor het samenbrengen van de pijlers muziek, kunst en studio's. Na een sollicitatieprocedure waar naast de Raad van Toezicht ook een brede vertegenwoordiging van de medewerkers deelnam, is Marcia van den Wildenberg per 1 september 2024 benoemd tot directeur/bestuurder. Adjunct-directeur is Jaap Houdijk.

Er is een reglement van de Raad van Toezicht en een directiereglement, beide zijn op de website gepubliceerd.

De organisatie bestaat uit drie delen (programmering, verhuur & horeca en ondersteunende diensten). De afdeling programmering wordt onderverdeeld in de muziek, beeldende kunst en studio's. De afdeling verhuur en horeca kent geen onderverdeling en de afdeling ondersteunende diensten bestaat uit personeelszaken, communicatie/ict, beheer gebouwen en techniek. Het organigram van de organisatie is gepubliceerd op de website. Alle functies vallen binnen de cao van de Vereniging van Nederlandse Poppodia en Festivals (VNPF) en Willem Twee is ook lid van de werkgeversvereniging van de VNPF: de WNPF. De taken en verantwoordelijkheden van iedere individuele werknemer zijn middels een contract met hem of haar vastgelegd.

Een veilige werkomgeving is voor Willem Twee een belangrijk gegeven. Zowel in het voorzien in specifieke arbovoorzieningen als vanuit sociaal perspectief het kunnen zijn wie je bent, het uiten van je mening of bespreekbaar maken van gevoeligheden. Hierbij maken we tevens gebruik van advies van de vertrouwenspersoon en dragen we naar (vrijwillige) medewerkers actief uit dat we een externe vertrouwenspersoon hebben en hoe deze te bereiken.

Ondanks de in de zomer genomen bezuinigingsmaatregelen in het kader van de personeelsformatie, groeide de organisatie naar (gemiddeld) 38,5 medewerkers en 19,64 fte (36 en 18,85 fte in 2023). In april startte de nieuwe manager horeca en verhuur, een nieuwe bedrijfscoördinator was noodzakelijk ter ondersteuning van het team en er kwam een vacature voor een nieuwe technicus.

Van de lopende twee langdurige ziekte-trajecten kon een gelukkig worden afgesloten wegens herstel. Voor de andere medewerker is een wia-aanvraag ingediend. In kwartaal vier startte vol gedrevenheid een nieuwe senior technicus, maar helaas is deze (door een gebeurtenis buiten werkomstandigheden) inmiddels al geruime tijd afwezig.

Hoewel we de meeste concertavonden nog steeds met vrijwilligers draaien, zetten we bij de nachtprogrammering naast ons eigen personeel vooral zzp'ers in. Hierbij werken we samen met horecaplatforms Temper en Dwars.

Het aantal vrijwilligers op de diverse taken blijft stabiel. Er zijn in totaal zo'n honderd vrijwilligers werkzaam bij Willem Twee. Zij verrichtten werkzaamheden als baliemedewerker, zaalmedewerker, stagemanager, fotograaf, podiumtechnicus en diverse taken in de kunstruimte.

Dit jaar hadden we ook weer een aantal stagiaires aan het werk. Met name op de afdeling marketing en publiciteit (vier stagiaires door het jaar heen) en bij de (pre)productie (twee stagiaires voor ieder een half jaar). In het najaar van 2024 is het invoeren van de jaarurensystematiek conform de cao voorbereid en deze is per 1 januari 2025 geïmplementeerd.

Governance code cultuur

De code Cultural Governance is vanaf de oprichting van Willem Twee muziek en beeldende kunst leidraad geweest voor het inrichten en voeren van de organisatie. De Raad van Toezicht bestond afgelopen jaar uit vijf toezichthouders, verschillende perspectieven en expertises waren hiermee geborgd.

De Raad van Toezicht bestond in 2024 uit voorzitter Winnie Sorgdrager, Henk van der Meulen, Ruud van de Ven, Hanneke van den Heuvel en Marcel Kranendonk. Toezichthouders ontvingen geen beloning voor hun werkzaamheden, maar hadden wel het recht op een vergoeding van de door hen in de uitoefening van hun functie gemaakte kosten. De Raad toetste of de directeur-bestuurder bij de uitoefening van de taken een zorgvuldige afweging maakt tussen de artistieke en zakelijke belangen van de stichting.

Fair Practice Code

Willem Twee muziek en beeldende kunst is lid van de VNPF en de WNPF. Beiden streven naar een toekomstbestendige popsector. Daar horen een professionele beroepspraktijk en een verantwoorde interactie tussen vraag naar en aanbod van arbeidskrachten bij. Daarom onderschrijven VNPF en WNPF – en daarmee Willem Twee – de Fair Practice Code en de vijf kernwaarden die daaraan ten grondslag liggen: solidariteit, diversiteit, vertrouwen, duurzaamheid en transparantie. Ook is Willem Twee muziek en beeldende kunst aangesloten bij de belangenverenigingen de Zaak Nu (voor de beeldende kunst), Kunsten '92 en De Kunst van Brabant (beide voor de kunsten in het algemeen), die zich op landelijk en provinciaal niveau hard maken voor een gezonde kunstsector. Werknemers zijn in tijdelijke of vaste dienst bij Willem Twee en vallen onder de cao voor Nederlandse Poppodia en Festivals. Samen met de Kunstenbond is vastgesteld dat deze cao voldoet aan de FPC. Voor zzp'ers die hun werkzaamheden uitvoeren wordt aan de hand van de rekentool 'cao lonen naar zzp-tarieven' van Platform ACCT en de CAO NPF een eerlijk uurloon berekend. Vanuit de muziektak van Willem Twee is er een traditie in het werken met vrijwilligers. Er zijn ook vrijwilligers bij de kunstruimte betrokken. Er is een vrijwilligersbeleid met duidelijke afspraken over en een omschrijving van de werkzaamheden en de beloning die hiertegenover staat. Door dit heldere beleid gaan wij verdringing van arbeid tegen.

Fair pay

Willem Twee volgt verder de regelingen voor kunstenaarshonoraria en vergoedingen aan musici en componisten conform de richtlijnen van het Mondriaanfonds, het Nieuw Geneco en de Kunstenbond/NTB. Voor de popsector worden andere richtlijnen gehanteerd (zoveel mogelijk conform Sena Performers) maar worden bedragen aangepast waar het grote bezettingen, amateur- en semiprofessionele musici betreft.

Code diversiteit & inclusie

We willen een voorbeeld zijn voor onze omgeving. Het belang van diversiteit en inclusie reikt verder dan onze eigen organisatie. Door kunstenaars en musici met verschillende achtergronden aan te moedigen om samen te werken, bevorderen we een klimaat van respect, begrip en onderling leren. Dat heeft niet alleen een effect op de artistieke ontdekkingen en samenwerkingen, maar draagt ook bij aan de persoonlijke groei van mensen en aan veranderingen in de maatschappij. We streven ernaar door de expliciete aandacht voor het onderwerp diversiteit en inclusie ook te bouwen aan een verbeterde reputatie, vergroten van het vertrouwen van het publiek en stimuleren van een grotere betrokkenheid bij Willem Twee van zowel makers, (toekomstige) medewerkers als liefhebbers en bezoekers van kunst en muziek. Het zijn van een inclusieve organisatie waar diversiteit omarmd wordt zien we als cruciaal voor de relevantie en duurzaamheid van Willem Twee.

Inclusief zijn gaat (ook) over toegankelijkheidsdrempels wegnemen. Hoe we dit doen:

Willem Twee stelt per event aan Quiet Den Bosch vier (anonieme) vrijkaarten ter beschikking bedoeld voor mindervermogenen in de omgeving.

We bieden de Weener XL groep (het werk- en ontwikkelbedrijf van de gemeente) de gelegenheid om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt werkzaamheden te laten vervullen, soms resulterend in vaste dienstverbanden.

Stichting Met je hart bezoekt eens per week met een groep ouderen de Willem II Fabriek of Willem Twee Toonzaal voor een lunch, rondleiding en/of aansluitend concertbezoek.

Willem Twee prijst zich gelukkig met meer dan 100 vrijwilligers die zich inzetten voor de organisatie en biedt hun de mogelijkheid om (nieuwe) activiteiten te ontwikkelen.

Programma dat buiten de specialisatie van de programmeurs valt wordt zoveel mogelijk met de specifieke doelgroep samen ontwikkeld, zo trekken we intensief op met de queer community en organiseren samen evenementen.

Via een nauwe samenwerking met het AZC in Den Bosch verkenden we eind 2024 mogelijkheden om vluchtelingen te betrekken bij de organisatie van concerten en zo mogelijk ook zelf een muzikale bijdrage te leveren aan speciale muziekmiddagen en-avonden. Op kleine schaal krijgt deze samenwerking in 2025 invulling.

Ook in 2024 werkten we aan een omgeving waarin alle medewerkers zich veilig, gewaardeerd en gehoord voelen, ongeacht hun achtergrond. Daarbij hoort het tegengaan van discriminatie, pesten en intimidatie. Een open en respectvolle communicatie en samenwerking liggen hier aan de basis.

In de wervingsprocedure van nieuwe collega's (ook zzp en vrijwilligers) blijven we brieven anonimiseren, maar we willen vanaf 2025 ook vacatures publiceren binnen- voor onze organisatie- nieuwe communities en waar nodig in andere talen.

We bleven dit jaar actief zoeken naar partnerschappen met organisaties en gemeenschappen die zich inzetten voor diversiteit en inclusie om dit te laten leiden tot gezamenlijke projecten, uitwisselingen en netwerkmogelijkheden. Voor de 'P' van programma gaat het om het vinden van een balans tussen een 'binnen naar buiten' benadering en een 'buiten naar binnen' benadering die essentieel is voor onze organisatie. Als we een kritische blik op onze bestaande programmering werpen, zien we dat we nog niet de volledige diversiteit van onze (lokale) samenleving weerspiegelen.

FINANCIËN

2024 werd financieel een moeilijk jaar. Hogere totale inkomsten konden niet voldoende compensatie bieden aan de gestegen kosten. Naast het optimaliseren van inkomsten, zijn vanaf het derde kwartaal maatregelen genomen in programmering, personeelsformatie en algemene kostenbeheersing om het verlies te beperken. Dit kon helaas niet voorkomen dat het jaar met een verlies van € 176.600 werd afgesloten.

Baten	2020	2021	2022	2023	2024
Directe opbrengsten	€ 301.753	€ 179.008	€ 561.492	€ 616.810	€ 699.479
Verhuringen	€ 195.538	€ 159.978	€ 466.680	€ 497.305	€ 500.360
Subsidies	€ 1.491.528	€ 1.228.579	€ 1.215.190	€ 1.472.158	€ 1.448.178
NOW/TVL	€ 361.390	€ 419.770	€ 39.932	€ 2.071	€ 0
	€ 1.995.378	€ 1.987.335	€ 2.283.294	€ 2.588.344	€ 2.648.017

De totale inkomsten in 2024 bedroegen € 2.648.017 waarmee de inkomsten ten opzichte van 2023 stegen met ca € 60.000. De eigen inkomsten exclusief verhuur bedroegen € 626.466 (+83k), het aandeel subsidies bedroeg € 1.448.178 (-1,5%) en de inkomsten uit verhuur bleven nagenoeg gelijk met € 500.360.

In het algemeen werd getracht in het eerste half jaar meer commercieel te programmeren, maar bleken de kosten daarvan toch veel hoger te zijn dan de daarmee te verwachten inkomsten. De kosten voor het nieuwe festival Störing – in het kader van muziek en mentale gezondheid – waren substantieel, maar gezien de tegenvallende kaartverkoop, werd de toegang gratis en stonden er geen inkomsten tegenover de gemaakte kosten.

Tevens stegen de kosten voor personeel door een cao-indexering, opleidingskosten en noodzakelijke arbo-begeleiding. Vooral de loonkosten en de kosten die gemoeid waren met de gebouwen (huur en energie) zorgden voor de grootste stijging in de beheerslasten.

Lasten	2020	2021	2022	2023	2024
beheerslasten	€ 1.089.620	€ 1.108.482	€ 1.134.694	€ 1.228.021	€ 1.374.773
activiteitenlasten	€ 757.189	€ 836.243	€ 1.224.463	€ 1.332.656	€ 1.449.844
	€ 1.846.418	€ 1.944.725	€ 2.359.157	€ 2.560.677	€ 2.824.617
saldo	€ 142.401	€ 42.610	-€ 75.863	€ 27.667	-€ 176.600

Vooruitblik financiën 2025

Willem Twee voelt zich verantwoordelijk om eigen inkomsten te blijven optimaliseren door zoveel mogelijk bezoekers te ontvangen, ruimtes te verhuren aan bedrijven en particulieren, het blijven verbeteren van de horeca-resultaten en ook partnerships te ontwikkelen die vanuit bedrijfsmatig perspectief interessant zijn. Toch blijft de organisatie voor het volbrengen van haar culturele en maatschappelijke opdracht afhankelijk van subsidie, waarbij de gemeente 's-Hertogenbosch de grootste financier is. De beperkt mogelijke groei in eigen inkomsten met het huidige publieksbereik ten opzichte van de aanhoudende kostenstijgingen en een subsidie-indexering die slechts een deel van de hogere lasten dekt, vormen een risico voor een financieel duurzaam gezonde basis. Het eigen vermogen van de organisatie is minimaal en een financieel resultaat zoals in 2024 kan de organisatie niet blijvend opvangen. De opdracht voor 2025 is dan ook om middels een verbreding van het programma en een wezenlijke groei in zichtbaarheid, een grotere (betalende) publieksgroep te bereiken. Met behoud van een strakke beheersing op de vaste en variabele kosten.

SOCIAL RETURN

Ook in 2024 waren mensen van de Weener XL groep frequent actief bij Willem Twee voor bijvoorbeeld schilderwerkzaamheden, reparaties en het vervoeren van spullen van en naar de opslag. Verder wordt onze balie dagelijks bemand door vrijwilligers die we daarmee een plek geven in onze organisatie. Datzelfde geldt ook voor de 100 vrijwilligers die zich inzetten bij alle concerten, evenementen, tentoonstellingen et cetera. In totaal betrof dat circa 4,5 fte.

Verder ontvingen we ook in 2024 iedere week een steeds wisselende groep van circa 10 ouderen ontvangen voor een rondleiding of concert en een lunch. Dit organiseerden wij in nauwe samenwerking met de stichting Met je hart. En per event stellen we aan Quiet Den Bosch vier (anonieme) vrijkaarten ter beschikking, bedoeld voor mindervermogenenden in de omgeving.

DUURZAAMHEID

- De organisatie gebruikt geen afvalbekers meer zodat er minder afval ontstaat.
- Het restaurant is specialist in vegan en vegetarisch eten, dat ook aan de crew en artiesten werd geserveerd.
- We kopen zoveel mogelijk in bij lokale/regionale leveranciers die zich ook willen inspannen voor een gezonde planeet.
- De tegemoetkoming in woon-werkverkeer is beperkt tot een afstand van 25 km voor autogebruik. Voor openbaar vervoer geldt een volledige (tweedeklas) vergoeding.
- We vragen artiesten (uiteraard ook anderen) om zoveel mogelijk gebruik te maken van (eigen) hervulbare flesjes water.
- Er liggen zonnepanelen op het dak en er is dubbel glas sinds 2021.
- Stevige lamellen voor alle deuren naar de openbare ruimtes zodat warme lucht in ruimte blijft en koude lucht niet naar binnen komt.
- Actief temperatuurbeleid in de openbare ruimtes en alle kantoren inclusief aanschaf van infraroodpanelen onder de meeste werkplekken zodat de omgevingstemperatuur omlaag kon worden gebracht.
- Infraroodschakelaars in vele ruimtes zodat lichten niet onnodig lang blijven branden.

RAAD VAN TOEZICHT

De Raad van Toezicht bestond in 2024 uit de volgende personen:

- Winnie Sorgdrager – voorzitter. (neven)functies: voorzitter rvt Forum Groningen, voorzitter rvt VluchtelingenWerk, voorzitter rvt IVC 's-Hertogenbosch, lid rvt Biomedical Primate Research Centre, voorzitter commissie onderzoek bombardement op Hawija 2015, voorzitter commissie onderzoek melding College Rechten van de Mens, voorzitter commissie monitoring Heimelijk Domein Landelijke politie, vertrouwensfunctionaris bewindslieden, voorzitter Team Verantwoord Gedrag D66.
- Marcel Kranendonk (neven)functies: zelfstandig adviseur ondernemerschap podiumkunsten, penningmeester stichting Sociaal Fonds Jazz en Improvisatiemusici, voorzitter stichting De Connectie, secretaris stichting Ruis.
- Henk van der Meulen (neven)functies: componist, voorzitter Tomoko Mukaiyama Foundation, voorzitter/penningmeester stichting de Groene Egel, voorzitter stichting Nederlands Muziek Instituut, lid rvt stichting KOHA, bestuurslid Soundwave Collective, voorzitter Ensemble Klang, voorzitter Dutch Golden Collection Foundation, voorzitter stichting Frank Martin.
- Hanneke van den Heuvel (neven)functies: eigenaar van Creatie Maakt Alles – Marketing BV, mede-eigenaar Bij Cornelis VOF, mede-eigenaar Milestone Studio.
- Ruud van de Ven (neven)functies: Bankier V&S Van Lanschot Kempen, penningmeester Triathlon Vereniging RDG, penningmeester stichting Kasteelconcerten Heeswijk, bestuurder stichting Think Big Act Now, penningmeester stichting Vrienden van Loesje.

De nevenfuncties van directeur/bestuurder (tot 01-09-2024) Henri Broeren betroffen de volgende: lid van de commissie cultuur van het Cultuurfonds Bank Nederlandse Gemeenten, lid van de adviescommissie van de Bond van Nederlandse Orkest-dirigenten, lid van het bestuur van Brabantkoor te Tilburg, penningmeester van het bestuur van DOCIS (directeurenoverleg culturele instanties 's-Hertogenbosch), lid van de commissie cultuur van het Kunst- en Cultuurfonds Hermes, lid van de Cultuurtank Limburg (adviesorgaan van de provincie Limburg), bestuurslid Nederlandse Strijkkwartetten Academie.

De nevenfuncties van directeur/bestuurder (vanaf 01-09-2024) Marcia van den Wildenberg betroffen de volgende: penningmeester stichting BredaPhoto, bestuurslid popfestival Breda Barst, eigenaar Werk&Bewonder (eenmanszaak), penningmeester van het bestuur van DOCIS (directeurenoverleg culturele instanties 's-Hertogenbosch), jurylid Jacques de Leeuwprijs Fontys Academy of the Arts.

Rooster van aftreden

Het rooster van aftreden is als volgt:

- Ruud van de Ven: uiterlijk 30 november 2025 (verlenging tweede periode tot 30 november 2024);
- Henk van der Meulen: uiterlijk 30 mei 2026 (verlenging tweede periode tot 30 mei 2025);
- Winnie Sorgdrager: 1 juni 2025 herbenoembaar voor één periode;
- Hanneke van den Heuvel: 25 november 2026 herbenoembaar voor één periode.
- Marcel Kranendonk: per 1 januari 2028, herbenoembaar voor één periode.

In de RvT vergadering van 18 december 2024 is ter borging van ervaring en expertise voor de organisatie besloten het rooster van aftreden opnieuw vast te stellen conform bovenstaande.

's-Hertogenbosch, april 2025

Marcia van den Wildenberg

(directeur/bestuurder Willem Twee muziek en beeldende kunst)

WILLEM TWEE STUDIOS

JAARVERSLAG

De geschiedenis van de Willem Twee Studios (hierna te noemen WTS) begon in 2015 met de inrichting van een studioruimte voor unieke test- en meetapparatuur uit de jaren vijftig en zestig. In 2017 voegde zich daar het CEM (Contactorgaan Elektronische Muziek) bij, één van de oudste instituten voor elektronische muziek met een uitgebreide collectie synthesizers uit de jaren zeventig en tachtig. Daarnaast is in maart 2021 een groot arsenaal aan instrumenten van het Kunst Museum Den Haag (voorheen Haags Gemeentemuseum) toegevoegd aan de collectie via een langdurige bruikleen van het museum. De audiokwaliteit in beide studio's is sterk verbeterd met de installatie van 'high-end' monitor speakers, verkregen via sponsoring van het Duitse bedrijf Adam Audio. Met publiciteitsacties (een residency en een video) is een nieuwe doelgroep bekend geworden met WTS.

De organisatie van de Willem Twee Studios richt zich op drie verschillende onderwerpen: de ontwikkeling, de productie, en de presentatie van elektronische en elektro-akoestische muziek. Veel artiesten en instanties uit binnen- en buitenland zijn inmiddels naar Den Bosch gekomen om de studio's te bekijken, er te werken en zich te presenteren. Veel van deze artiesten hebben zich spontaan ontpopt tot 'ambassadeurs' van de WTS. Mede daardoor zijn deze inmiddels uitgegroeid tot een internationaal gerespecteerd en toonaangevend instituut voor (analoge) elektronische en elektro-akoestische muziek. De toekomst ziet er goed uit, de studio's zijn continu in beweging, er wordt ingespeeld op actuele tendensen en we zetten de nodige stappen voor de verdere toekomst.

Positionering

De positionering van de WTS heeft zich in 2024, net als in voorgaande jaren, afgespeeld in drie richtingen: lokaal/regionaal, landelijk en internationaal. Lokaal blijven we ons op alle mogelijke manieren verbinden aan de directe omgeving. Zo hebben we met het nieuwe lokale initiatief STOOM dj-cursussen en open-deck avonden georganiseerd en zijn er diverse kennismakingsworkshops voor scholieren van het voortgezet en middelbaar onderwijs gegeven. De reeds bestaande samenwerking met Next-Up is voortgezet middels diverse workshops voor jongeren.

Op nationaal niveau werden de bestaande structurele samenwerkingsverbanden met de landelijke conservatoria verder uitgebouwd en geïntensiveerd. Zo zijn de studio's een gewilde stageplek voor studenten van o.a. de Rockacademie Tilburg, HKU Muziektechnologie Utrecht en het Instituut voor Sonologie van het Koninklijk Conservatorium in Den Haag, en organiseerden we in samenwerking met het Instituut voor Sonologie de jaarlijkse 'Sonologie Concerten'.

Naast de bestaande samenwerking met o.a. Beeld en Geluid in Hilversum, Gaudeamus Muziekweek, November Music etc., zijn er in 2024 nieuwe samenwerkingen ontstaan met onze achterburen, het Noordbrabants Museum en het Design Museum en Festival Cement. Dit heeft geresulteerd in diverse workshops en presentaties.

Internationaal konden we in 2024 weer volop 'artists-in-residence' projecten realiseren en de exposure die we hiermee mondiaal genereren, verder uitbouwen. De aansluiting met de pop- en dancescene hebben we in 2024 verder uitgerold in de vorm van residenties voor diverse (pop)musici en bands naast samenwerking met en participatie in festivals zoals o.a. Best Kept Secret, Dekmantel en Sonic Acts. WTS is vanaf 2024 onderdeel van het Nouveau Grand Tour. Een residentie programma van het Institut Français.

Cursussen en workshops

Het ontwikkelingstraject van de WTS, richtte zich op jongeren die geïnteresseerd zijn in elektronische muziek, maar ook op gearriveerde artiesten die een artist-in-residence plek kregen aangeboden. Samen met het Design Museum zijn in het kader van hun tentoonstelling 'Dance-design van een cultuur' diverse kennismakingsworkshops en een lezing georganiseerd voor de museumbezoeker. Deze workshops waren steevast uitverkocht. Deze samenwerking heeft geresulteerd in een meer intensieve samenwerking tijdens de Museumavonden die door zowel het Design als het Noordbrabants Museum drie keer per jaar worden georganiseerd. De Museumavonden worden steevast goed bezocht door zo'n 1500 à 2000 bezoekers (niet meegenomen in de cumulatieve gegevens WTS).

Artist-in-residence plekken voor gearriveerde artiesten

In 2024 waren 12 artists-in-residence te gast waarvan vier in samenwerking met festivals en andere organisaties. In samenwerking met de Gaudeamus Muziekweek werkten de Mexicaanse componist Concepcion Huerta en celliste Aimée Theriot aan materiaal voor hun presentatie tijdens het festival. Dit materiaal wordt in 2025 als album uitgebracht. Daarnaast verzorgde het duo een optreden tijdens Tumult! in de Toonzaal, wat een wereldpremière was.

Productie

Naast de educatieve activiteiten zijn de Willem Twee Studios een typische makersplek. Een greep uit producties die tot stand kwamen in de studio's: Theatermaker Jelle Huizinga werkte in opdracht van Festival Cement aan zijn solovoorstelling Zucht. Een voorstelling op het grensvlak van theater, concert en performance waarin hij zich liet inspireren door experimentele HipHop, Postpunk en zijn persoonlijke ervaring. De rol die WTS voor makers speelden was faciliterend, meedenkend en meewerkend.

Componist, dirigent en dichter Micha Hamel maakte in opdracht van November Music het werk 'Earth Workers Requiem/Jubilate', een zes uur durend werk in het kader van het Bosch Requiem, waarbij alle elektronische klanken van het werk, door Hamel, met ondersteuning van het studioteam, vervaardigd zijn in de Willem Twee Studios.

Het Tilburgse duo Strijbos & Van Rijswijk werd uitgenodigd voor een residency in zowel de Toonzaal als de studio's waar ze de kans kregen hun meest recente werk 'Proximity' verder te ontwikkelen, onder andere in samenwerking met de Franse componist/muzikant David Ciam.

Presentaties

In 2024 vonden diverse publieke optredens plaats. In juni gaven AMPA studenten, in de studio's, een presentatie van het resultaat van hun lesprogramma. In september heeft WTS in samenwerking met de Willem Twee jazzprogrammeur de concertserie Tumult! gepresenteerd, muziek op het snijvlak van improvisatie en elektronische muziek. Voor de edities in 2024 werden artiesten uitgenodigd als Leo Svirsky, Conception Huerta & Aimee Theriot, Dirty Vistas, het kunstenaarsinitiatief iii, Ziv & Dudu, All Us Dada, Akim Moisee en Milan W.. Daarnaast werden concerten in samenwerking met het Instituut voor Sonologie georganiseerd met composities van zowel alumni als studenten. Daarnaast werden twee elektronische concerten in het Poppodium georganiseerd met voormalig Music Hub deelnemers French II, Milio en Ramses3000.

In samenwerking met het jonge Bossche collectief Rooibosch organiseerden we een residency programma voor Upsammy en Ehua. Naast het werken in de studio's gaven beide muzikanten een masterclass en workshop aan de leden van Rooibosch.

In december vond de eerste werkweek plaats van het "Secret Residency" project georganiseerd door Best Kept Secret, Studio Stekker en Willem Twee. Tijdens deze eerste week werd er een breed scala aan muzikanten uitgenodigd om samen in de studio te werken en experimenteren.

	2020	2021	2022	2023	2024
Deelnemers workshops:	10	11	217	227	504
Studenten:	8	20	9	27	66
Jong talent:	2	4	2	10	3
Artists in residence:	8	3	6	8	12

Internationalisering

In de afgelopen jaren zijn diverse buitenlandse contacten uitgegroeid tot actieve samenwerkingsverbanden zoals met het instituut EMS in Stockholm en met het ICEM aan de Folkwang Universität der Künste in Essen. Daarnaast zijn er nieuwe samenwerkingen ontstaan, bijvoorbeeld met PLX in Hasselt die jaarlijks 4 dagen met een klas studenten in WTS komen werken. Het Institut Français organiseert jaarlijks een Nouveau Grand Tour, een residency programma voor Franse makers die recent zijn afgestudeerd. Vanaf 2024 zijn de studio's onderdeel van de Grand Tour waarbij de makers de kans krijgen een volledige maand te werken met de unieke historische apparatuur. In 2024 waren dit Sebastien Robert, Armand Lesecq, Nikita Leroy en Lea Jullien.

In november kregen we bezoek van Carten Nicolai (Alva Noto) en hebben we met hem een samenwerking voor 2025 vastgelegd voor een werktraject en eindpresentatie voor studenten aan de Academy of Fine Arts in Dresden waar hij professor is.

In samenwerking met MESS in Melbourne bracht het Australische duo OK EG een bezoek voor een residency. Aansluitend hebben ze een workshop verzorgd in de studio's voor jonge producers.

Verhuringen

Met 325 verhuringen in 2024 hebben we ten opzichte van het voorgaande jaar het aantal verhuringen ruimschoots weten te verdubbelen. Artiesten uit o.a. Japan, Australië, Duitsland, Frankrijk, Taiwan, Oostenrijk, Turkije, VS, Canada, Mexico, Oman bezochten de studio's om er te werken. Zo werkten Rutger Hoedemakers en Thijs Lodewijks (LodoWic) in de WTS aan de soundtrack voor een nieuwe internationale tv-serie, bezocht de Brusselse techno producer Initial Code, samen met collega's UFO95 en Raär, de WTS om samen te werken aan een release op het Indepth Imprint label en werkte de bekende Youtuber 'Look Mom No Computer' twee dagen bij de WTS voor een tweetal youtube videos over de studio's die inmiddels zo'n 93.000 en 71.000 keer zijn bekeken.

	2020	2021	2022	2023	2024
Verhuringen	116	50	177	150	325

Samenwerkingsverbanden

In 2024 zijn nieuwe samenwerkingen aangegaan waaronder Institut Francais, PLX Hasselt, Academy of Fine Arts in Dresden, het Duitse elektronica label Noton Media, Best Kept Secret, Design Museum, Noordbrabants Museum. Dit naast de lopende samenwerkingen met November Music, Drift, FAQ Festival, EKWC, Gaudeamus Festival in Utrecht, het instituut Beeld & Geluid in Hilversum, Sonic Acts, Instituut voor Sonologie van het Koninklijk Conservatorium in Den Haag, AMPA Conservatorium Tilburg en het Conservatorium Haarlem en de HKU in Utrecht.

Bereik

De communicatiestrategie van de Willem Twee Studios en Willem Twee muziek en beeldende kunst vormen een onlosmakelijk geheel. Willem Twee Studios vult dit aan met doelgroepgerichte online marketing. De pr- en marketingactiviteiten dragen zorg voor een continue communicatiestroom op vooral Instagram, Facebook, YouTube en SoundCloud. Geïnteresseerden blijven op de hoogte van nieuws over de studio's en van de momenten waarop het eindresultaten van studiowerkzaamheden konden worden beluisterd en/of bekeken. Gerichte onlinecampagnes worden ingezet voor het bekendmaken van de faciliteiten, het aantrekken van producenten en componisten, scholen en studenten. We hebben de groei van Facebook en Instagram organisch bereikt door o.a. samenwerking met Stromkult, Voltage Labs, Look Mum No Computer. Na de Klokhuis uitzending op 17 januari, over de Willem Twee Studios, kregen we veel reacties. In 2024 vonden alle live- streams via de artiesten zelf plaats en niet via WTS.

Online media	2021	2022	2023	2024
Website	12.639	12.885	15.814	7.119 *
Facebook	5.815	22.997	5.413	3.444
Instagram	15.677	24.343	21.412	17.522
Youtube-Channel	735	861	903	1.054
Soundcloud	267	295	298	307
Livestreams	80.000	54.000	nvt	nvt

**) geen data periode 1 juli-12 sep vanwege overgang van Google Analytics 3 naar 4*

Uitbreiding studio's met 2^e en 3^e verdieping

In 2023 konden we de ruimtes op de 2e en 3e verdieping van ons pand erbij huren. Dit bood de kans ons studiocomplex uit te breiden met een extra multifunctionele studioruimte (2e verdieping) en een Artist in Residence-verblijf (3e verdieping). Deze uitbreiding van studiocapaciteit geeft ons de mogelijkheid om naast de twee grote studio's, een derde studioruimte flexibel in te kunnen richten met variabele kleine workstations, waardoor we beter kunnen inspelen op de ontwikkelingsbehoeften van een groeiende groep jongeren, die zich willen bekwamen in bijvoorbeeld DJ-en of specifiek een bepaalde synth onder de knie willen krijgen. De gemeente hielp ons met een bijdrage van € 50K voor de inrichting de verbouwing van de 2e en 3e verdieping en een bijdrage van € 8K voor de opleiding van een aantal jonge dj's. Beide bedragen zijn als bestemmingsreserve opgenomen voor het jaar 2024.

De informele opening van de 2e verdieping vond plaats in december 2024. De 3e verdieping, het Artist in Residence-verblijf, zal pas in 2025 gereed zijn

Financiën

Het afgelopen jaar is de ingezette weg omhoog voortgezet en werden talloze artiesten en studenten weer verwelkomd in de Willem Twee Studio's. In 2024 bedroegen de eigen inkomsten € 38.444. De ondersteuning van de gemeente Den Bosch (€ 35.000 in de basisbegroting) en van de provincie Noord-Brabant (€ 42.500) vormden de basis van de begroting. Ondanks goede positieve ontwikkeling van de inkomsten, resulteerde het financiële resultaat van de studio's in € 32.650 negatief. Het gevolg van harder stijgende kosten in huisvesting, beheer en personeel dat niet voldoende gecompenseerd kon worden door toename van verhuur- en educatieopbrengsten. Voor 2025 betekent het dat extra gestuurd zal moeten worden op financieel aantrekkelijke verhuringen, naast een strakke kostenbeheersing.

Exploitatie-overzicht 2024 Studio's

INKOMSTEN	Werkelijk 2024	Begroting 2024	Werkelijk 2023
EIGEN INKOMSTEN			
workshops	€ 8.585	€ 11.800	€ 9.150
conservatoria	€ 500	€ 7.290	€ 300
artists in residence	€ 14.815	€ 12.000	€ 9.871
verhuur studio's	€ 9.682	€ 70.000	€ 14.287
concerten Toonzaal (FAQ-lab)	€ 1.658	€ 2.475	€ 1.082
concerten Poppodium	€ 3.205	€ 49.500	€ -
totale eigen inkomsten	€ 38.444	€ 153.065	€ 34.690
SUBSIDIES EN SPONSORS			
gemeente 's-Hertogenbosch	€ 34.992	€ 35.000	€ 40.000
provincie Noord-Brabant	€ 42.500	€ 35.000	€ 42.500
music-hub Brabant jong talentenprogramma	€ 10.287	€ 11.000	€ 2.425
société de Gavignes	€ -	€ 14.000	€ -
overige subsidiënten	€ 27.602	€ 2.500	€ -
eigen bijdrage Willem Twee	€ 3.200	€ 45.566	€ 29.008
sponsorbijdragen	€ 7.286	€ 10.000	€ 5.000
totale subsidies en sponsors	€ 125.867	€ 153.066	€ 118.933
TOTALE INKOMSTEN	€ 164.311	€ 306.131	€ 153.623

UITGAVEN

	Werkelijk 2024	Begroting 2024	Werkelijk 2023
ACTIVITEITENLASTEN			
docent workshops	€ 4.086	€ 4.760	€ 3.997
docent/techniek studenten conservatoria	€ 3.179	€ 3.703	€ 2.830
technische ondersteuning artists-in-residence	€ 11.420	€ 13.304	€ 9.774
docent/coaching/techniek jong talenten	€ 5.310	€ 6.186	€ 5.194
technische begeleiding verhuringen	€ 21.343	€ 24.863	€ 15.869
verblijfkosten artists in residence	€ 3.651	€ 10.080	€ -
uitkoopsommen artiesten	€ 3.669	€ 42.975	€ 3.210
reiskosten artists-in-residence	€ -	€ 2.000	€ -
techniek en zaalkosten	€ 4.942	€ 9.000	€ 326
totale activiteitenlasten	€ 57.600	€ 116.871	€ 41.200
BEHEERSLASTEN			
techniek/onderhoud	€ 28.814	€ 33.566	€ 28.183
coördinatie	€ 20.431	€ 23.801	€ 19.984
marketing/pr	€ 11.790	€ 9.701	€ 10.460
reis- en verblijfkosten	€ 2.308	€ 3.000	€ 4.814
huisvestingskosten	€ 52.457	€ 43.492	€ 16.291
materiaalkosten	€ 1.810	€ 7.000	€ 1.160
verzekeringen	€ 1.576	€ 1.200	€ 1.460
administratie	€ 3.961	€ 4.000	€ 3.652
accountant	€ 1.151	€ 3.000	€ 2.329
schoonmaak	€ 2.029	€ 3.500	€ 1.958
afschrijvingen apparatuur en software	€ -18	€ 20.000	€ 180
afschrijving verbouwing studio's	€ 13.000	€ 27.000	€ 13.000
overige kosten	€ 53	€ 10.000	€ 665
totale beheerslasten	€ 139.361	€ 189.260	€ 104.136
TOTALE UITGAVEN:	€ 196.961	€ 306.131	€ 145.336
TOTALE INKOMSTEN:	€ 164.311	€ 306.131	€ 153.623
TOTALE UITGAVEN:	€ 196.961	€ 306.131	€ 145.336
SALDO	€ -32.650	€ -	€ 8.287

's-Hertogenbosch,2025

M.A.A. van den Wildenberg
(directeur/bestuurder Willem Twee muziek en beeldende kunst)

Balans per 31 december 2024

(na voorstel resultaatbestemming)

ACTIVA

	31-12-2024	31-12-2023
Vaste activa		
Immateriele vaste activa		
Website	€ 6.339	€ 9.788
	€ 6.339	€ 9.788
Materiele vaste activa		
Verbouwingen	€ 19.593	€ 27.564
Inventaris	€ 166.646	€ 202.659
Vervoermiddelen	€ -	€ -
	€ 186.239	€ 230.223

Vlottende activa

Vorraden	€ 23.148	€ 21.791
Vorderingen		
Debiteuren	€ 87.919	€ 72.184
Belastingen en premies sociale verzekeringen	€ 12.955	€ 8.708
Overige vorderingen en overlopende activa	€ 64.147	€ 87.344
	€ 165.021	€ 168.236
Liquide middelen	€ 110.050	€ 360.750
	€ 110.050	€ 360.750
Totaal	€ 490.797	€ 790.788

PASSIVA

	31-12-2024	31-12-2023
Stichtingsvermogen		
Bestemmingsreserve hardware	€ 100.270	€ 100.270
Bestemmingsreserve Verdiepingen 2 en 3 Studio's	€ 15.495	€ 58.000
Algemene reserve	€ -38.564	€ 138.036
	€ 77.201	€ 296.306
Kortlopende schulden		
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	€ 122.669	€ 60.218
Belastingen en premies sociale verzekeringen	€ 21.690	€ 22.398
Overige schulden en overlopende passiva	€ 269.237	€ 411.866
	€ 413.596	€ 494.482
Totaal	€ 490.797	€ 790.788

Staat van Baten & Lasten over 2024

	2024	Begroting 2024	2023
Baten			
Directe opbrengsten	€ 699.479	€ 707.500	€ 616.810
Subsidies	€ 1.448.178	€ 1.415.500	€ 1.472.158
Verhuringen	€ 500.360	€ 530.000	€ 497.305
Overige opbrengsten	€ -	€ -	€ 2.071
Som der baten	€ 2.648.017	€ 2.653.000	€ 2.588.344
Beheerslasten			
Loonkosten werknemers kantoor	€ 1.085.824	€ 1.030.000	€ 968.656
Overige personeelskosten	€ 102.330	€ 85.000	€ 90.396
Afschrijvingskosten immateriële vaste activa	€ 3.449	€ -	€ 3.449
Afschrijvingskosten materiële vaste activa	€ 56.316	€ 60.000	€ 52.805
Kantoorkosten	€ 23.886	€ 35.000	€ 33.900
Overige beheerslasten	€ 102.968	€ 80.000	€ 78.815
Som der beheerslasten	€ 1.374.773	€ 1.290.000	€ 1.228.021
Activiteitenlasten			
Exposities/concerten	€ 499.025	€ 425.000	€ 429.046
Kosten zaal & foyer (huisvesting)	€ 532.796	€ 497.000	€ 467.104
Kosten zaal & foyer (exploitatiekosten)	€ 14.154	€ 15.000	€ 13.418
Publicatiekosten/marketing	€ 46.145	€ 55.000	€ 54.162
Muziek- en tekstrechten	€ 6.539	€ 4.000	€ 2.202
Overige expositie- en concertkosten	€ 110.912	€ 115.000	€ 122.968
Horeca inkopen (inclusief verhuur)	€ 240.273	€ 252.000	€ 243.756
Som der activiteitenlasten	€ 1.449.844	€ 1.363.000	€ 1.332.656
Som der lasten	€ 2.824.617	€ 2.653.000	€ 2.560.677
Saldo	€ -176.600	€ -	€ 27.667
Bestemming van het saldo			
Mutatie bestemmingsfonds toekomstige verbouwing foyer			€ -26.530
Mutatie bestemmingsreserve hardware	€ -		€ -
Mutatie bestemmingsreserve COVID 19	€ -		€ -14.137
Mutatie bestemmingsreserve Investerings 2024	€ -		€ 58.000
Mutatie saldo op algemene reserve	€ -176.600		€ 10.334

Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Informatie over de rechtspersoon

Vestigingsadres en inschrijfnummer handelsregister

Stichting WILLEM TWEE muziek & beeldende kunst is feitelijk en statutair gevestigd op Boschveldweg 471, 5211 VK te 's-Hertogenbosch en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 64708896.

Algemene toelichting

Belangrijkste activiteiten van rechtspersoon

De activiteiten van Stichting WILLEM TWEE muziek & beeldende kunst, statutair gevestigd te 's-Hertogenbosch, bestaan voornamelijk uit het bewerkstelligen van een actief en innovatief cultuurveld door de realisatie van een kunstencuster in de Willem II Fabriek te 's-Hertogenbosch, het bevorderen van de uitvoering en productie van de publieke belangstelling voor de hedendaagse gecomponeerde muziek, jazz en geïmproviseerde muziek, klassieke kamermuziek, wereldmuziek en andere muziek voor kleine bezettingen, het organiseren van manifestaties, activiteiten en evenementen voor jongeren die door hun inhoud een culturele of subculturele betekenis hebben en die van plaatselijk, bovenplaatselijk of regionaal belang zijn en voorts al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de meest ruime zin.

Informatieverschaffing over continuïteit

Het percentage eigen inkomsten bedraagt in 2024 48%, een lichte stijging ten opzichte van 2023 (47%). Het blijven inzetten op het verhogen van het aandeel eigen inkomsten is onderdeel van het cultureel ondernemerschap dat Willem Twee nastreeft. Een groeiende zichtbaarheid van de organisatie en alle activiteiten, plus het realiseren van herhaalbezoek, is hierin essentieel.

In 2024 werden 29.756 bezoeken gebracht aan activiteiten van Willem Twee. Dit is vergelijkbaar met voorgaand jaar. Wel was er een lichte stijging van het gemiddelde aantal bezoekers per concert en stegen de ontvangen entreegelden met ruim € 47.000 (18%) concert. Door in te zetten op een hoger gemiddeld bezoekersaantal stijgen niet alleen de entree-opbrengsten, maar nemen ook de horeca-inkomsten toe.

De verhuringen zijn met 589 weer iets toegenomen ten opzichte van het vorige jaar (560 in 2023) en we hebben inmiddels een kring van regelmatig terugkerende bedrijven en organisaties. In de totale exploitatie bedragen de directe verhuurinkomsten bijna 19%. Een substantieel aandeel in het borgen van de continuïteit omdat we hiermee beter bestand zijn tegen het kunnen opvangen van incidentele tegenvallers.

Informatieverschaffing over schattingen

Bij het opstellen van de jaarrekening dient de ondernemingsleiding, overeenkomstig algemeen geldende grondslagen, bepaalde schattingen en veronderstellingen te doen die medebepalend zijn voor de opgenomen bedragen. De feitelijke resultaten kunnen van deze schattingen afwijken.

Vergelijking met voorgaand jaar

De cijfers voor 2023 zijn, waar nodig, geherrubriceerd teneinde vergelijkbaarheid met 2024 mogelijk te maken.

Algemene grondslagen voor verslaggeving

De standaarden op basis waarvan de jaarrekening is opgesteld

De jaarrekening is opgesteld volgens in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen, in het bijzonder de bepalingen van de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving C1 Kleine Organisaties-zonder-Winststreven.

De algemene grondslag voor de waardering van de activa en passiva is de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Voor zover niet anders vermeld, worden activa en passiva opgenomen voor de nominale waarde.

Operationele leasing

Bij de stichting kunnen er leasecontracten bestaan waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan de eigendom verbonden zijn, niet bij de stichting ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Als de stichting optreedt als lessee in een operationele lease, wordt het leaseobject niet geactiveerd. Leasebetalingen worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de winst-en-verliesrekening over de looptijd van het contract.

Pensioenregelingen

De onderneming heeft voor werknemers een pensioenregeling getroffen waarbij de pensioenuitkeringen gebaseerd zijn op een beschikbare premieregeling. Deze pensioenregeling is ondergebracht bij verzekeringsmaatschappij Aegon Cappital. De over het boekjaar verschuldigde premies worden als kosten verantwoord. De risico's van loonontwikkeling, prijsindexatie, beleggingsrendement op het fondsvermogen zullen mogelijk leiden tot toekomstige aanpassingen in de jaarlijkse bijdragen aan het pensioenfonds.

Grondslagen

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van afschrijvingen. Er wordt rekening gehouden met bijzondere waardeverminderingen; dit is het geval als de boekwaarde van het actief (of van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort) hoger is dan de realiseerbare waarde ervan.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op aanschafwaarde, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing, met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische gebruiksduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming.

Vorraden

De voorraden worden gewaardeerd tegen kostprijs of lagere netto-opbrengstwaarde. De netto-opbrengstwaarde is gebaseerd op een verwachte verkoopprijs, onder aftrek van nog te maken kosten voor voltooiing en verkoop. Deze lagere netto-opbrengstwaarde wordt bepaald door individuele beoordeling.

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Deze is gelijk aan de nominale waarde onder aftrek van de noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen Vermogen

De bestemmingsreserves zien op onderdelen van de algemene reserves waaraan door het bestuur een specifiek bestedingsdoel is toegekend.

De bestemmingsfondsen zien op onderdelen van de algemene reserves waaraan door derden een specifiek bestedingsdoel is toegekend.

Langlopende schulden

Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen lasten. De lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen.

Winsten worden verantwoord in het jaar waarin de baten zijn gerealiseerd. Verliezen worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn.

De overige baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Omzetverantwoording

De baten betreffen de opbrengst voor de aan derden verleende diensten onder aftrek van de over de omzet geheven belastingen.

Overheidssubsidies

De totale verwachte tegemoetkoming in de loonkosten uit hoofde van de Tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging voor Werkgelegenheid (NOW-regeling) wordt toegerekend aan de perioden op basis van de omzetzakelijke dalingen.

Investeringsubsidies in verband met de aanschaf van (materiële) vaste activa worden gepassiveerd onder de desbetreffende investeringen. Deze subsidies worden tijdsevenredig over de geschatte economische levensduur van deze activa ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht.

Afschrijvingen op materiële vaste activa

De afschrijvingen zijn gerelateerd aan de aanschafwaarde van de betreffende materiële vaste activa.

Toelichting op de balans per 31 december 2024

Activa

Vaste Activa

Immateriële vaste activa

Stand per 1 januari 2024

	Website	Totaal
Aanschafwaarde	€ 17.246	€ 17.246
Cumulatieve afschrijvingen	€ -7.458	€ -7.458
Boekwaarde per 1 januari 2024	€ 9.788	€ 9.788

Mutaties

Afschrijvingen	€ 3.449	€ 3.449
----------------	---------	---------

Stand per 31 december 2024

	Website	Totaal
Aanschafwaarde	€ 17.246	€ 17.246
Cumulatieve afschrijvingen	€ -10.907	€ -10.907
Boekwaarde per 31 december 2024	€ 6.339	€ 6.339

Afschrijvingspercentages

20%

Materiële vaste activa

	Verbouwingen	Inventarissen	Vervoer- middelen	Totaal
<u>Stand per 1 januari 2024</u>				
Aanschafwaarde	€ 233.821	€ 1.149.050	€ 1.750	€ 1.384.621
Cumulatieve afschrijvingen	€ -206.257	€ -946.391	€ -1.750	€ -1.154.398
Boekwaarde per 1 januari 2024	€ 27.564	€ 202.659	€ -	€ 230.223

Mutaties

Afschrijvingen	€ 8.748	€ 51.152	€ -	€ 59.900
Investeringen	€ 777	€ 12.055	€ -	€ 12.832
Desinvesteringen aanschafwaarde	€ 800	€ 64.296	€ -	€ 65.096
Desinvesteringen cumulatieve afschrijvingen	€ 800	€ 63.188	€ -	€ 63.988
Saldo mutaties	€ -7.971	€ -40.205	€ -	€ -48.176

Stand per 31 december 2024

	Verbouwingen	Inventarissen	Vervoermiddelen	Totaal
Aanschafwaarde	€ 233.798	€ 1.096.806	€ 1.750	€ 1.332.354
Cumulatieve afschrijvingen	€ -214.205	€ -930.160	€ -1.750	€ -1.146.115
Boekwaarde per 31 december 2024	€ 19.593	€ 166.646	€ -	€ 186.239

Afschrijvingspercentages

10-20%

10-20%

20%

Vlottende Activa

Vorraden

	31-12-2024	31-12-2023
Vorraden Horeca	€ 21.300	€ 20.000
Emballage	€ 1.848	€ 1.791
	€ 23.148	€ 21.791

Een voorziening voor incourantheid wordt niet noodzakelijk geacht.

Vorderingen

Debiteuren

	31-12-2024	31-12-2023
Debiteuren	€ 103.649	€ 87.914
Voorziening oninbare debiteuren	€ -15.730	€ -15.730
	€ 87.919	€ 72.184

Belastingen en premies sociale verzekeringen

	31-12-2024	31-12-2023
Omzetbelasting	€ 12.060	€ 8.708
Pensioenlasten	€ 895	€ -
	€ 12.955	€ 8.708

Overige vorderingen en overlopende activa

	31-12-2024	31-12-2023
Vooruitbetaalde verzekeringen	€ 5.699	€ 8.264
Bonusafrekening InBev	€ 33.302	€ 28.264
Nog te ontvangen subsidies en sponsoringen	€ 808	€ 28.333
Nog te ontvangen omzet	€ -	€ 2.300
Vooruitbetaalde programma's	€ 5.967	€ 3.569
Vooruitbetaalde huur, energie en servicekosten	€ -	€ 2.298
Vooruitbetaalde abonnementen	€ 2.355	€ 2.244
Vooruitbetaalde personeelskosten	€ 8.961	€ -
Nog te ontvangen ziekengeld	€ -	€ 3.300
Waarborgsom	€ 838	€ 838
Overige	€ 6.217	€ 7.934
	€ 64.147	€ 87.344

Liquide middelen

	31-12-2024	31-12-2023
ABN Amro Bank	€ 109.701	€ 353.769
Kas	€ 691	€ 714
Kruisposten	€ -342	€ 6.267
	€ 110.050	€ 360.750

Passiva

Stichtingsvermogen

	Bestemmings- reserve hardware	Bestemmings- reserve Verdiepingen 2 en 3 Studio's	Algemene reserve	Totaal
Stand per 1 januari 2024	€ 100.270	€ 58.000	€ 138.036	€ 296.306
Uit resultaatverdeling	€ -	€ -	€ -176.600	€ -176.600
Mutatie bestemmingsreserves	€ -	€ -42.505	€ -	€ -42.505
Stand per 31 december 2024	€ 100.270	€ 15.495	€ -38.564	€ 77.201

Bestemmingsreserve hardware

Sinds 2016 is de bestemmingsreserve voor toekomstige investeringen in hardware gevormd. Deze bestemmingsreserve zal maximaal € 100.000 bedragen. Er wordt jaarlijks € 10.000 toegevoegd aan de bestemmingsreserve tot het maximum is bereikt.

Bestemmingsreserve Verdiepingen 2 en 3 Studio's

De gemeente 's-Hertogenbosch heeft in 2023 een eenmalige subsidie verleend van € 50.000 voor de uitbreiding van de werkplaats/studio's op de 2e en 3e verdieping van het gebouw van de Willem Twee Toonzaal/Studio's. Dit bedrag is vanaf 2024 aangewend voor de uitbreiding van de studio's met verdiepingen 2 en 3. Daarnaast verleende de gemeente een subsidie van 8.000 euro voor een jongeren dj-traject dat in 2024 is uitgevoerd.

Bij elkaar is eind 2023 € 58k als bestemmingsreserve opgenomen. Voor de uitbreiding van de studio's resteert ultimo 2024 € 15.495.

Provinciale egaliseringsreserve

De Provincie Noord Brabant heeft aangegeven dat er een provinciale egaliseringsreserve gevormd moet worden. De provinciale egaliseringsreserve wordt bij vaststelling van de subsidie definitief berekend.

Indien bij vaststelling van de subsidie de provinciale egaliseringsreserve hoger is dan 10% van het subsidiebedrag over het laatste boekjaar zoals bedoeld in artikel 1.14, aanhef en onder g en h, van de Subsidieregeling, zal het meerdere worden teruggevorderd. De berekening van deze reserve luidt als volgt:

	2024	2023	2022	Totaal
Provincie Noord-Brabant Willem Twee	€ 42.500	€ 42.500	€ 42.500	€ 127.500
Som der baten	€ 2.648.017	€ 2.588.344	€ 2.283.294	€ 7.519.655
	2%	2%	2%	
Saldo	€ -176.600	€ 27.667	€ -75.863	€ -224.796
Reserve per 31 december	-2.834	454	-1.412	-3.792

Per 31 december 2024 heeft de egaliseringsreserve een negatief saldo. Zodra deze reserve een positief saldo heeft, zal ten laste van de algemene reserve een provinciale egaliseringsreserve gevormd worden.

Kortlopende schulden

Schulden aan leveranciers en handelskredieten

	31-12-2024	31-12-2023
Crediteuren	€ 122.669	€ 60.218

Belastingen en premies sociale verzekeringen

	31-12-2024	31-12-2023
Sociale lasten	€ 21.690	€ 20.891
Pensioenlasten	€ -	€ 1.507
	€ 21.690	€ 22.398

Overige schulden en overlopende passiva

	31-12-2024	31-12-2023
Vooruitontvangen bijdragen	€ 53.690	€ 242.175
Vooruitontvangen recettes	€ 35.439	€ 46.065
Vakantiegeld	€ 38.026	€ 39.091
Nog te betalen accountantskosten	€ 15.513	€ 12.414
Nog te betalen muziek- en tekstrechten	€ 4.376	€ 4.000
Nog te ontvangen facturen exploitatie	€ 19.223	€ 38.290
Ontvangen waarborgsommen huurders	€ 3.439	€ 3.439
DOCIS	€ 15.338	€ 15.881
Subsidie Bosche Parade	€ 40.195	€ -
Subsidie Cultuurmakelaar Den Bosch	€ 41.694	€ -
Overige	€ 2.304	€ 10.511
	€ 269.237	€ 411.866

Niet in de balans opgenomen verplichtingen inzake betalingen ter verkrijging van (gebruiks)rechten

Het jaarlijks bedrag van met derden aangegane huurverplichtingen van onroerende zaken is € 793.374.

De resterende looptijden van de huurcontracten is 36 maanden en 47 maanden.

Deze vervallen als volgt (bedragen exclusief omzetbelasting):

Binnen één jaar € 260.256

Tussen één jaar en vijf jaar € 533.118

Na meer dan vijf jaar € 0

Totaal € 793.374

Toelichting op de staat van baten en lasten over 2024

Baten

Directe opbrengsten

	2024	Begroting 2024	2023
Entreegelden en presentaties	€ 301.803	€ 275.000	€ 254.420
Educatie	€ 8.715	€ 7.500	€ 2.980
Verhuur oefenruimtes en diverse opbrengsten	€ 39.876	€ 40.000	€ 43.151
Verhuur studio's	€ 24.422	€ 50.000	€ 30.153
Horeca food	€ 32.437	€ 35.000	€ 31.905
Horeca drank	€ 292.226	€ 300.000	€ 254.201
Totaal	€ 699.479	€ 707.500	€ 616.810

De directe inkomsten zijn in 2024 ten opzichte van 2023 toegenomen met € 82.669 (13,4 %). De opbrengst uit entreegelden steeg in 2024 met ruim 18% ten opzichte van voorgaand jaar, op basis van hetzelfde aantal gemiddelde bezoekers per productie en bijna hetzelfde aantal concerten. De horeca-inkomsten (café en zalen) namen toe met bijna 15%.

Subsidies

	2024	Begroting 2024	2023
Gemeente basissubsidie structureel	€ 1.167.576	€ 1.125.000	€ 1.082.756
Gemeente BKV-gelden	€ 19.500	€ 19.500	€ 19.500
Gemeente Willem Twee studio's	€ -	€ 42.000	€ -
Gemeente Jheronimus Award	€ 9.996	€ 10.000	€ 10.000
Rijk / Fonds Podiumkunsten	€ 66.560	€ 64.000	€ 63.470
Provincie Noord-Brabant Willem Twee Studio's	€ 42.500	€ 42.500	€ 42.500
Incidentele subsidies	€ 73.135	€ 75.000	€ 179.343
Sponsoring/Overige opbrengsten	€ 68.911	€ 37.500	€ 74.589
Totaal	€ 1.448.178	€ 1.415.500	€ 1.472.158

Het 'basissubsidie structureel' van de gemeente (€ 1.167.576) is gebaseerd op de subsidiebeschikking voor de periode 2021 - 2024.

Incidentele subsidies

De realisatie is conform de begroting. Het verschil ten opzichte van 2023 is gelegen in het feit dat het aantal incidentele subsidies eenmalig hoog was door toekenning van o.a. subsidie voor verbouwing van de 2e en 3e etage van de studio's, een bijdrage van het Cultuurfonds voor de popprogrammering en een bijdrage van de Bank Nederlandse Gemeenten ad 15.000 euro voor de organisatie van de Rock Circus Talenttour.

Verhuringen

	Begroting		
	2024	2024	2023
Opbrengsten uit verhuur algemeen	€ 335.602	€ 340.000	€ 321.943
Horeca bij verhuur food	€ 125.589	€ 135.000	€ 125.373
Horeca bij verhuur drank	€ 39.169	€ 55.000	€ 49.989
Totaal	€ 500.360	€ 530.000	€ 497.305

De verhuringen vertonen - net als de afgelopen jaren - nog steeds een groei. In 2024 was er sprake van 589 verhuringen (in 2023 was het aantal 560 verhuringen).

Per saldo zijn de opbrengsten van verhuringen vrijwel gelijk gebleven aan die van 2023, doordat de omzet aan dranken afnam met € 10.000.

Overige opbrengsten

	Begroting		
	2024	2024	2023
NOW subsidie	€ -	€ -	€ 2.071
Totaal	€ -	€ -	€ 2.071

De NOW-subsidie van 2023 betrof een nabetaling van de toekenning in 2022. In 2024 zijn geen naberekeningen meer gevolgd; het is afgesloten.

	Begroting		
	2024	2024	2023
Totale baten	€ 2.648.017	€ 2.653.000	€ 2.588.344

Beheerslasten

Loonkosten werknemers Kantoor

	2024	Begroting 2024	2023
Salarissen	€ 918.979		€ 807.396
Sociale lasten	€ 153.753		€ 132.982
Transitievergoeding	€ -		€ 2.504
Pensioenlasten	€ 57.173		€ 68.470
Mutatie reservering vakantiegeld	€ -1.065		€ 6.687
Ontvangen ziekengeld	€ -35.016		€ -49.383
Ontvangen subsidie	€ -8.000		€ -
Totaal	€ 1.085.824	€ 1.030.000	€ 968.656

De salariskosten stegen met 13%. Het gevolg van indexering conform cao en daarmee ook stijgende sociale lasten. Tevens was er sprake van een kleine uitbreiding van de formatie.

De pensioenlasten daalden doordat in het derde en vierde kwartaal twee medewerkers met pensioen zijn gegaan. De lagere ziekengeld-uitkering is het gevolg van een betermelding van een van de twee langdurig zieke medewerkers.

Overige personeelskosten

	2024	Begroting 2024	2023
Inhuur derden	€ -5.424		€ 2.674
Personeelsverzekeringen	€ 36.322		€ 46.981
Reis- en verblijfskosten	€ 22.426		€ 18.255
Opleiding personeel	€ 14.724		€ 4.017
Arbodienst	€ 17.582		€ 7.509
Overige	€ 16.700		€ 10.960
Totaal	€ 102.330	€ 85.000	€ 90.396

De toename van deze kosten (13%) is veroorzaakt door een toename van de opleidingskosten personeel en de arbo-begeleiding die voor de langdurig zieken moest worden ingeschakeld, alsmede de wervingskosten voor de vacature Directeur. De heer Broeren is in september '24 met pensioen gegaan.

Afschrijvingskosten immateriële vaste activa

	2024	Begroting 2024	2023
Afschrijvingskosten website	€ 3.449		€ 3.449
Totaal	€ 3.449	€ -	€ 3.449

Geen bijzonderheden

Afschrijvingskosten materiële vaste activa

	2024	Begroting 2024	2023
Afschrijvingskosten verbouwing foyer	€ 8.748		€ 9.113
Afschrijvingskosten inventarissen	€ 51.152		€ 43.692
Totaal	€ 56.316	€ 60.000	€ 52.805

Deze afschrijvingskosten zijn met 18% toegenomen. Het is het gevolg van de gedane investeringen in instrumenten, apparatuur en automatisering.

Kantoorkosten

	Begroting		
	2024	2024	2023
Reserveringssysteem	€ 12.698		€ 12.919
Kantoorbenodigdheden	€ 5.803		€ 14.967
Telefonie en internet	€ 5.114		€ 5.900
Drukwerk	€ -		€ -
Porti algemeen	€ 271		€ 114
Totaal	€ 23.886	€ 35.000	€ 33.900

Deze kosten zijn met 30% verminderd. Deze besparing is vooral gerealiseerd door het beëindigen van het leasecontract tbv een copier/printer na het eerste kwartaal. Een aanzienlijk goedkopere huurovereenkomst is in de plaats gekomen.

Overige beheerslasten

	Begroting		
	2024	2024	2023
Administratiekosten	€ 37.447		€ 25.536
Accountantskosten jaarrekening	€ 13.500		€ 13.000
Accountantskosten bijzondere verklaringen	€ 2.454		€ 1.576
Automatisering	€ 8.819		€ 5.236
Contributies / abonnementen	€ 13.152		€ 13.055
(Dotatie) dubieuze debiteuren	€ 449		€ 4.390
Advieskosten	€ 13.170		€ 2.690
Representatiekosten	€ 1.948		€ 1.838
Bankkosten	€ 1.729		€ 1.592
Klein inventaris	€ 2.184		€ 1.022
Bestuurskosten	€ 965		€ 724
Autokosten	€ 1.262		€ 887
Overige	€ 5.889		€ 7.269
Totaal	€ 102.968	€ 80.000	€ 78.815

De overige beheerslasten zijn gestegen met 25.503 (32%). Het gevolg een eenmalige stijging van administratie- en advieskosten. Deze waren noodzakelijk in het kader van arbeidsrechtadvisering, meer grip op de liquiditeitspositie, de overdracht aan de nieuwe directeur en gestegen licenties van het online boekhoudprogramma.

Daarnaast heeft een onderzoek plaatsgevonden in het kader van de ontwikkelingen in de Bossche Stadsdelta, het gebied waar ook Willem Twee deel van uitmaakt.

Noodzakelijke investeringen in de automatisering zijn geweest aanpassingen in zowel software als apparatuur.

	Begroting		
	2024	2024	2023
Totale beheerslasten	€ 1.374.773	€ 1.290.000	€ 1.228.021

Activiteitenlasten

Exposities/concerten

	2024	Begroting 2024	2023
Uitkoopsommen artiesten	€ 238.245		€ 164.940
Programmakosten derden	€ 92.238		€ 91.257
Kosten expositie	€ 91.387		€ 102.055
Onkosten artiesten	€ 38.293		€ 29.816
Programmeurs	€ 18.920		€ 16.203
Overige	€ 19.942		€ 24.775
Totaal	€ 499.025	€ 425.000	€ 429.046

De stijging van de activiteitenkosten is vooral het gevolg van fors gestegen uitkoopsommen en onkosten artiesten. In het algemeen werd getracht in het eerste half jaar '24 meer commercieel te programmeren, maar bleken de kosten daarvan toch veel hoger te zijn dan de daarmee te verwachten inkomsten. De kosten voor een nieuw festival in het kader van muziek en mentale gezondheid waren substantieel, maar gezien de tegenvallende kaartverkoop, werd de toegang gratis toegankelijk en stonden er geen inkomsten tegenover de gemaakte kosten.

Kosten zaal & foyer (huisvesting)

	2024	Begroting 2024	2023
Huur	€ 254.508		€ 240.284
Onderhoud zaal & inventaris	€ 28.886		€ 44.295
Electra/gas/water	€ 93.213		€ 54.770
Schoonmaak zaal & foyer	€ 82.989		€ 68.417
Verzekeringen	€ 17.630		€ 18.297
Beveiligingskosten	€ 9.457		€ 5.485
Overige	€ 46.113		€ 35.556
Totaal	€ 532.796	€ 497.000	€ 467.104

De kosten zijn met 15% gestegen. De oorzaak hiervan ligt in bijna een verdubbeling van de kosten electra/gas/water die door de verhuurder bij ons in rekening worden gebracht. Daarnaast zijn de tarieven van schoonmaakdiensten wederom gestegen.

De stijging van de beveiligingskosten is, naast tariefstijgingen, mede veroorzaakt door het verplicht extern laten opstellen van een ontruimingsplan en RI&E voor de locatie Prins Bernhardstraat 4-10.

Verder zijn extra kosten gemaakt voor de verbouwing en inrichting van de 2e en 3e etage van de Studio's, hiervoor heeft de gemeente subsidie toegekend.

Kosten zaal & foyer (exploitatiekosten)

	2024	Begroting 2024	2023
Huur apparatuur	€ 7.379		€ 5.327
Techniekkosten	€ 6.775		€ 8.091
Totaal	€ 14.154	€ 15.000	€ 13.418

Geen bijzonderheden.

Publicatiekosten/marketing

	2024	Begroting 2024	2023
Publiciteitskosten	€ 1.275		€ 6.998
Website	€ 7.565		€ 9.369
Reclame- en advertentiekosten	€ 22.124		€ 25.787
Drukwerk activiteiten	€ 15.181		€ 12.008
Totaal	€ 46.145	€ 55.000	€ 54.162

De publiciteitskosten zijn lager dan vorig jaar, omdat in 2023 extra kosten zijn gemaakt voor een stand op een beurs en een marketingonderzoek.

Muziek- en tekstrechten

	2024	Begroting 2024	2023
Muziek- en tekstrechten	€ 6.539		€ 2.202
Totaal	€ 6.539	€ 4.000	€ 2.202

De gestegen kosten van muziek- en tekstrechten zijn direct gerelateerd aan de programmering van hedendaagse muziek.

Overige expositie- en concertkosten

	2024	Begroting 2024	2023
Oproepkrachten	€ 62.327		€ 70.093
Vrijwilligerskosten	€ 8.241		€ 12.487
Overige expositiekosten	€ -		€ 656
Overige concertkosten	€ 10.354		€ 13.820
Beveiligingskosten concerten	€ 18.434		€ 15.423
Techniekkosten	€ -		€ -
Bedrijfsleiding	€ 4.919		€ 2.900
Eigen verbruik personeel	€ 6.637		€ 7.589
Totaal	€ 110.912	€ 115.000	€ 122.968

De overige expositie- en concertkosten zijn verminderd door minder inzet van oproepkrachten, en/of betaalde vrijwilligersdiensten en geen huur van de locatie van Tuinsessies (in 2023 De Soete Moeder).

Horeca-inkopen

	2024	Begroting 2024	2023
Horeca inkopen drank	€ 131.612	€ 120.000	€ 122.754
Horeca inkopen food	€ 78.068	€ 85.000	€ 80.272
Horeca inkopen non-food	€ 14.254	€ 20.000	€ 25.033
Inkopen tbv verhuur	€ 17.590	€ 25.000	€ 20.482
Wijziging voorraad/emballage	€ -1.251	€ 2.000	€ -4.785
Totaal	€ 240.273	€ 252.000	€ 243.756

Ondanks de prijsstijgingen is het door zorgvuldig inkopen en het optimaliseren van het voorraadbeheer gelukt om de bruto-netto marge te verbeteren.

	2024	Begroting 2024	2023
Totale activiteitenlasten	€ 1.449.844	€ 1.363.000	€ 1.332.656

Recapitulatie staat van baten en lasten:	2024	Begroting 2024	2023
Baten	€ 2.648.017	€ 2.653.000	€ 2.588.344
Beheerslasten	€ 1.374.773	€ 1.290.000	€ 1.228.021
Activiteitenlasten	€ 1.449.844	€ 1.363.000	€ 1.332.656
Saldo	€ -176.600	€ -	€ 27.667

Gemiddeld aantal werknemers (FTE's)	Aantal
2024	19,64
2023	18,85

Er waren in 2024 gemiddeld 38,5 mensen in dienst (2023: 36).

Ondertekening

's-Hertogenbosch,
Stichting WILLEM TWEE muziek & beeldende kunst

M.A.A. van den Wildenberg
Bestuurder

Bezoldiging topfunctionarissen in het kader van de WNT (Wet Normering Topinkomens)

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking

Naam:	H.V.B.M. Broeren
Beloning:	2024: € 85.368 brutoloon incl. 8% vakantiegeld (2023: € 110.838)
Beloning betaalbaar op termijn:	2024: € 9.059 (2023): € 12.509
Individueel WNT-maximum:	2024: € 233.000 (2023: € 223.000)
Belastbare onkostenvergoedingen:	geen
Voorzieningen t.b.v. beloningen betaalbaar op termijn:	pensioenopbouw volgens CAO Nederlandse Poppodia en Festivals
Functie:	directeur/bestuurder
Omvang/ duur dienstverband:	2024: dienstverband 1 januari tot en met 7 september 2023: full time dienstverband

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking

Naam:	M.A.A. van den Wildenberg
Beloning:	2024: € 32.363 brutoloon incl. 8% vakantiegeld
Beloning betaalbaar op termijn:	2024: € 2.049
Individueel WNT-maximum:	2024: € 233.000
Belastbare onkostenvergoedingen:	geen
Voorzieningen t.b.v. beloningen betaalbaar op termijn:	pensioenopbouw volgens CAO Nederlandse Poppodia en Festivals
Functie:	directeur/bestuurder
Omvang/ duur dienstverband:	2024: full time dienstverband vanaf 1 september

Toezichthoudende topfunctionarissen

Alle leden van de raad van toezicht van Willem Twee muziek en beeldende kunst verrichtten hun werkzaamheden onbezoldigd. In 2024 noch in 2023 zijn kostenvergoedingen uitgekeerd.

Gegevens Raad van Toezicht 2024:

mevrouw W. Sorgdrager	Voorzitter, geheel 2024
de heer H. van der Meulen	Lid, geheel 2024
de heer R.P.J. van de Ven	Lid, geheel 2024
mevrouw H. Pepers	Lid, geheel 2024
de heer M. Kranendonk	Lid, geheel 2024

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2024 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Datum
08-05-2025

Aan: de raad van toezicht van de Stichting Willem Twee muziek & beeldende kunst

Kenmerk
080.086

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2024

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2024 van de Stichting Willem Twee muziek & beeldende kunst te 's-Hertogenbosch gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van de Stichting Willem Twee muziek & beeldende kunst op 31 december 2024 en van het resultaat over 2024 in overeenstemming met de richtlijnen voor de jaarverslaggeving C1 voor "Kleine Organisaties zonder winststreven", de Algemene subsidieverordening Noord-Brabant, de Subsidieregeling hedendaagse cultuur Noord-Brabant, de Algemene subsidieverordening 's-Hertogenbosch en de bepalingen van en krachtens de Wet normering topinkomens (WNT);
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2024 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in de subsidiebeschikkingen en de Regeling controleprotocol subsidies Noord-Brabant.

Deze jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2024;
- de staat van baten en lasten over 2024;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, de Regeling controleprotocol subsidies Noord-Brabant en het controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de Stichting Willem Twee muziek & beeldende kunst zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

San-Q Accountants

Vogelstraat 35
5212 VL 's-Hertogenbosch

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2024 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Subsidieregeling hedendaagse cultuur Noord-Brabant (P1 Professionele kunst 2021-2024) vereist is.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen uit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse standaard 720.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met RJ-Richtlijn C1 "Kleine Organisaties zonder winststreven" en de Subsidieregeling hedendaagse cultuur Noord-Brabant (P1 Professionele kunst 2021-2024).

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheid van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met RJ-Richtlijn C1 "Kleine Organisaties zonder winststreven", de Algemene subsidieverordening Noord-Brabant, de Subsidieregeling hedendaagse cultuur Noord-Brabant (P1 Professionele kunst 2021-2024), de Algemene subsidieverordening 's-Hertogenbosch en de bepalingen van en krachtens de Wet normering topinkomens (WNT). In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de organisatie te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de organisatie.

Onze verantwoordelijkheid voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle fouten en fraude ontdekken. Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, de Regeling controleprotocol subsidies Noord-Brabant, de Regeling Controleprotocol WNT 2024, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;

- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteits-veronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan de raad van toezicht dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met de raad over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Wij bepalen de kernpunten van onze controle van de jaarrekening op basis van alle zaken die wij met de raad van toezicht hebben besproken. Wij beschrijven deze kernpunten in onze controleverklaring, tenzij dit is verboden door wet- of regelgeving of in buitengewoon zeldzame omstandigheden wanneer het niet vermelden in het belang van het maatschappelijk verkeer is.

's-Hertogenbosch, 8 mei 2025

San-Q Accountants

Namens deze:

Was getekend

H.J.M. Boeren AA